

Sprawozdanie stenograficzne

z rozpraw

galicyskiego Sejmu krajowego

115. posiedzenia I. sesji IX. peryodu

z dnia 20. stycznia 1912.

TREŚĆ.

Głos p. Makucha z protestem imieniem klubu rusko ukraińskiego przeciw sposobowi prowadzenia narad na 114. posiedzeniu i protokołowi sejmowemu tegoż posiedzenia.

Głos p. Dudykiewicza z protestem imieniem klubu rusko-narodnej organizacji w tej samej sprawie.

Głos p. Korola z protestem imieniem klubu ruskiego w sprawie jak wyżej.

Spis petycyj.

Głos p. Krzczunowicza popierający petycję l. s. 8317.

Wniosek nagły posłów Lea, Rutowskiego, Bandrowskiego i tow. w sprawie regulacji płac nauczycieli ludowych, względnie przyznania na rok 1912 jednorazowej zapomogi drożyznianej.

Wniosek nagły posła Michałowskiego i tow. w sprawie nałożenia krajowego dodatku do podatku państwowego od spirylusu celem podwyższenia płac i emerytur nauczycieli.

Wniosek nagły p. Stapińskiego i tow. w sprawie polepszenia płac nauczycieli ludowych.

Wniosek nagły pp. Wasunga i Bandrow-

skiego i tow. w sprawie upaństwowienia gimnazjum i seminarjum nauczycielskiego w Białej.

Wniosek nagły p. Szweda i tow. o udzielenie zapomogi 1.000 kor. z funduszu krajowego dla pogorzalców gm. Oczkowa.

Wniosek nagły p. Jedyńaka i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców gminy Pustkowa w pow. Ropczyckim.

Wniosek p. Schätzla i tow. o wezwanie c. k. Rządu, aby wystawił budynek na pomieszczenie seminarjum żeńskiego nauczycielskiego w Brzeżanach.

Wniosek p. Schätzla i tow. o przyznanie miastom: Brzeżany, Gorlice, Jaworów i Wadowice w wykonaniu uchwały sejmowej z dnia 11. listopada 1905. dotacji w stosunku sprawdzonego ubytku w dochodach z prawa propinacyi.

Wniosek p. Styły i tow. w sprawie wyłączości górniczych.

Wniosek p. Jedyńaka i tow. w sprawie opodatkowania towarzystw asekuracyjnych na rzecz ochotniczych straży pożarnych w kraju.

Interpelacya do c. k. Rządu p. Witosa i tow. w sprawie zniesienia rewizorów bydła.

Zawiadomienie Marszałka krajowego o wysłaniu telegraficznej kondolencji do Arcyksięcia Stefana z powodu ciężkiego wypadku, który spotkał Jego małżonkę.

Wniosek formalny p. Lewickiego na zamknięcie trwającego posiedzenia i naznaczenie następnego na dzień 25. stycznia 1912. Głosy pp. Lewickiego, Abrahamowicza, Skwarki i T. Starucha.

Odrzucenie tego wniosku.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Kolbuszowej na zobowiązanie się imieniem powiatu objęcia gwarancji oprocentowania i umorzenia części kapitału akcyjnego kolei lokalnej z Rzeszowa na Kolbuszowę do Niska, w kwocie 230.000 kor.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Nisku na zobowiązanie się imieniem powiatu objęcia gwarancji oprocentowania i umorzenia części kapitału akcyjnego kolei lokalnej z Rzeszowa na Kolbuszowę do Niska w kwocie 350.000 kor.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z głównego kompleksu przysiółka Gądki ad Trzcinića samostajnej gminy administracyjnej.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem sprawozdania c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie wychowania publicznego za rok szkolny 1909/10.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji nauczycieli i nauczycielek, tudzież wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, przyznanie, względnie podwyższenie emerytury, pensji wdowiej, dodatków pięcioletnich i t. p.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków fundacji Stanisława hr. Skarbka za rok 1909.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o preliminarzu funduszu propinacyjnego na rok 1912.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie prośby Towarzystwa budowy tanich mieszkań dla urzędników Wydziału krajowego o wyjednanie funduszu na kupno gruntów pod budowę.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności, odnoszących się do podniesienia hodowli bydła w r. 1910.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej wyższej szkole lasowej we Lwowie za rok 1910/11.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych zakładach naukowych rolniczych w Dublanach i o krajowych stacyach doświadczalnych rolniczych w Dublanach i we Lwowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o niższych szkołach rolniczych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zarządzie krajowym składem publicznym, połączonym ze składem wolnym w Krakowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o szkole ogrodniczej w Tarnowie, na Wulce kapitańskiej, o Zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach i o popieraniu sadownictwa w kraju za rok 1910/11.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wykształcenia kobiet w zakresie gospodarstwa wiejskiego i domowego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym dozorców drenarskich.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o włościach rentowych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie operacji agrarnych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia gwarancji kraju dla emisji obligacji kolejowych i zmiany statutu Banku krajowego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej Centralnej Kasie dla Spółek rolniczych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o czynnościach krajowego Patronatu Spółek oszczędności i pożyczek oraz innych spółek rolniczych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności w zakresie publicznego pośrednictwa pracy za II. półrocze 1910 i I. półrocze 1911 roku.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie regulacji płac lekarzy pomocniczych krajowego szpitala powszechnego we Lwowie i św. Łazarza w Krakowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o postępie budowy zakładu dla umysłowo i nerwowo chorych w Kobierzynie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zamierzonych rekonstrukcji w szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zaprowadzeniu w krajowym Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie oświetlenia elektrycznego i własnego wodociągu.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia posady drugiego krajowego inspektora szpitali.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie rozszerzenia szpitala powszechnego w Drohobyczu.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia i odbudowy szpitala powszechnego w Podhajcach.

Wybory uzupełniające do komisji: administracyjnej (w miejsce p. Starzyńskiego), budżetowej (w miejsce pp. Kozłowskiego, Milewskiego, Starzyńskiego i Battaglii), drogowej (w miejsce śp. Czecza), gminnej (w miejsce p. Starzyńskiego), gospodarstwa krajowego (w miejsce śp. Brykczyńskiego),

górnictwej (w miejsce rektora Witkowskiego), kolejowej (w miejsce śp. Czecza),

petycyjnej (w miejsce śp. ks. Stojałowskiego), podatkowej (w miejsce pp. Pastora, Kolt-

schera i Milewskiego), prawniczej (w miejsce p. Czaykowskiego

Władysława Wiktora), przemysłowej (w miejsce p. Milewskiego),

reform agrarnych (w miejsce śp. Brykczyńskiego i śp. Czecza),

reformy wyborczej (w miejsce p. Milewskiego na członka komisji i w miejsce p. Leszka Cieńskiego na zastępcę),

szkolnej (w miejsce p. Rayskiego).

Wniosek nagły pp. Lea, Rutowskiego, Bandrowskiego i tow. w sprawie regulacji płac nauczycieli ludowych, względnie przyznania na rok 1912 jednorazowej zapomogi drożyznianej. Uzasadnienie i załatwienie wniosku.

Wniosek nagły p. Michałowskiemu i tow. w sprawie nałożenia krajowego dodatku do podatku państwowego od spirytusu celem podwyższenia płac i emerytur nauczycieli. Uzasadnienie i załatwienie wniosku.

Wniosek nagły p. Stapińskiego i tow. w sprawie polepszenia płac nauczycieli ludowych. Uzasadnienie w zastępstwie nieobecnego wnioskodawcy przez p. Wasunga i załatwienie wniosku.

Wniosek nagły pp. Wasunga, Bandrowskiego i tow. w sprawie upaństwowienia gimnazjum i seminarium nauczycielskiego w Białej. Uzasadnienie i załatwienie wniosku.

Ogłoszenie wyniku skrutynium z wyborów uzupełniających do poszczególnych komisji.

(Początek posiedzenia o godzinie 11. minut 45 przed południem).

Przewodniczący: JE. Marszałek krajowy Stanisław hr. Badeni.

Ze strony c. k. Rządu J. E. c. k. Namiestnik Dr. Michał Bobrzyński i c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Sekretarze: pp. Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów: 112.

Marszałek. Sejm w komplecie, posiedzenie otwieram. Protokół z 114. posiedzenia jest złożony w biurze sejmowem do przejrzania.

P. Makuch. Proszu o hołos.

Прошу о голос.

Marszałek. Czy w sprawie protokołu?

P. Makuch. Tak jest.

Так есть.

Marszałek. Głos ma p. Makuch.

P. Makuch. Wysoka Pałato!

Висока Палато!

Imenem naszoho klubu protestuju protyw sposobu wedenia narad Sojmu na zasiadanu 11. sicznia 1912 i protyw oszybkam w protokoli sojmowim. Motywy toho protestu wnesemo na pьsmi.

Іменем нашого клубу протестую протып способу веденя нарад Соіму на засіданю 11. січня 1912 і протып ошыбкам в протоколі соімовім. Мотиви того протесту внесемо на пьсьмі.

Marszałek. Skoro protest będzie wniesiony, postąpię w myśl zasad regulaminu.

P. Dudykiewicz. Proszu o hołos.

Прошу о голос.

Marszałek. Czy w tej sprawie?

P. Dudykiewicz: Tak.

Так.

Marszałek. Proszę. Głos ma p. Dudykiewicz.

P. Dudykiewicz. Wysokaja Pałata!

Swoim i moich towarzyszej po klubiu imenem zajawljaju protest protyw nesobła-snoho z regulaminom Sejma perewedenia poslidnoho zasidania sejma, sostojawszoho sia 11. s. m. Kromi seho protestujem protyw newirnoho soderžanija protokoła toho zasi-danija, i w osobennosty protyw toho, szczo w protokoli zasidania skazano, bud' to mecha-niczeskiju obstrukciju proizweły tolko człeny rusko-ukraińskoho klubu, meždu tim jak uczas-tije w obstrukciji pryniało wsio predstawy-telstwo ruskoho naroda w hałyckom Sejmi bez rozlyczija frakciji, zajawljajuczy tym swij protest protyw odnoszenija polskoho bolszyń-stwa Sejma k' najwaźnijszomu woprosu za-nyrnajuszczoho nyini weś kraj, woprosa izby-ratelnoi reformy. Potomu obraszczajus' k' jeho Prewoschodytelstvu Hospodynu Marszału z predloženiem poruczty isprawyty pro-tokoł poslidnoho zasidania Sejma w tom naprawleniju, szczo w mechaniczeskoj ob-strukciji prynymały uczastije wsi predstawy-teli ruskoho naroda w Sejmi.

Odnowremenko diłaju jak ot imeny swojeho i klubu ruskoj narodnoj organiza-cyji tak i ot imeny szyrokych kruhow ru-skich izbyratelej, kotorych imijem czest' zastupaty w toj Pałati sliđujuszeje zajawłenie: Jeszcze na 96. zasidaniu Sejma sosto-jawszem sia 15-ho oktiabrijia 1910 zajawył ot imeny naszeho klubu oteć deputat Koł-paczkewycz protest po powodu obojdenija naszeho klubu pry wyborach w komisyyi po diłam dorohowżyży.

W 109 zasidaniu hałyckoho Sejma co-stojawszem sia 12. nojabrijia 1910 hoda ja imił czest' zajawyty trebowanije, predosta-wyty klubu ruskoj narodnoj organizacyji misto i hołos w komisyyi dla izbyratelnoj re-formy, szczytajuczy naszeju nepreminnuju objazannostju mninija i żełanija tych kruhiw ruskoho narodonasełenija, kotorych my tut predstavljajem izložyty i zaszcyszczaty uže w komisyyi. Odnowremenko my zajawyły nasze sožalinije po powodu, szczo jak to za-jawył tohdasznyj preksidatel prawoj storony sej Pałaty h. deputat Laskowskij sozywawszuj predstawytelej wsich kłybow na sowiszczan-ija po powodu izbyratelnoj reformy, po oszybci ne pryhłasył predstawytela naszeho klubu.

W 113 zasidaniu Sejma sostojawszem sia 18-ho nojabrijia 1910 zajawłen ot imeny naszoho klubu protest po powodu obojdenija

Високая Палата!

Своім і моїх товаришей по клубу іменем заявляю протест против несо-гласного з регуляміном Сейма переведе-нія послідного засідання Сейма, состо-явшого ся 11. с. м. Крім сего протес-туєм против невірного содержания про-токола того засідання і в особенности против того, що в протоколі засідання сказано, будь-то механіческую обструк-цію проізвили только члени руско-укра-їнського клуба, между тім як участіє в обструкції приняло всьо представи-тельство руского народа в галицком Сеймі без розличія фракцій, заявляючи тим свій протест против отношенія польского большинства Сейма к най-важнійшому вопросу занимающего нині весь край, вопроса избирательной рефор-ми. Потому обращаюсь к Его Превоско-дительству Господину Маршалу з пред-ложенієм поручити ісправити протокол послідного засідання Сейма в том на-правленію, що в механіческій обструкції принимали участіє всі представителі руского народа в Сеймі.

Одноременно ділаю як от імени своего і клуба руской пародной органі-зації так і от імени широких кругов русских избирателей, котрих імієм честь заступати в той Палаті слідующее за-явленіє: Еще на 96. засіданію Сейма состоявшем ся 15-го октябрія 1910 за-явил от імени нашего клуба отец де-путат Колпачкевич протест по поводу обоїденія нашего клуба при выборах в комісії по ділам дороговіжи.

В 109 засіданію галицкого Сейма-состоявшем ся 12. ноябрія 1910 года я іміл честь заявити требованіє, предо-ставити клубу руской народной органі-зації місто і гоłos в комісії для изб-рательной реформи, щитаючи нашею непременною обязанностію мнїнія і же-ланія тих кругов руского народонасе-ленія, котрих ми тут представляєм ізложити і защитати уже в комісії. Одноременно ми заявили наше сожалі-ніє по поводу, що як то заявил тогдаш-ний председатель правой стороны сей Палаты г. депутат Лясковскій созыва-вший представителей всіх клубов на со-віщанія по поводу избирательной рефор-ми по ошибці не пригласил предста-вителя нашего клуба.

В 113. засіданію Сейма состоявшем ся 18-го ноябрія 1910 заявлен от імени нашего клуба протест по поводу обої-

naszoho klubu pry dopolnytelnych wyborach w komisiju dla izbyratelnoj reformy.

Ne smotrjaczy na vse to, wsi posliduszcziji perehowory po dilam izbyratelnoj reformy polskoje bolszeństwo weło tolko z predstavytelamy ukraińskoho napravlenija, protyw czeho my zajawyły, torżestwennyj protest na poslidnom zasidaniju Sejma. No w poslidniji wremena ne znajem uže, takže li wslidstwiye oszybky, iły wpolni soznatelno, płanomirno i namirenno obchodytsia nasz klub pry sowiszczanjach o izbyratelnoj reformi, w kotorych wproczem prynymajut' uczastije predstavyteli wsich klubow, iskluczaczycy i nowijszoho klubu sere diny.

W wydu obojdenia naszej samostojatelnoj parlamentarnoj klubnoj organizaciji pry obsużdeniju tak waźnoho woprosa, jakim jawlajetsia dla naszeho naroda izbyratelnaja reforma, k' kotorym pryhłasazajutsia wsi kluby z iskluczenijem naszeho, czym naruzeni ne tolko parlamentarnyi prawyła objazuszcziji wsi parlamenty Ewropy, no i to pryłyczje, jakoje sobludałos polskym bolszeństwom sej vysokoj pałaty, pry wsich jeho staraniach sochranity swoje hospodstwo nad ruskym narodom; w wydu takoho systematycznogo powedenia polskoho bolszyństwa hałyckoho sejma w odnoszeniji k' naszoj klubnoj organizaciji, w wydu takobo naruzenia prawyła parlamentarnoj żyzny i prostoho pryłyczja w wydu nas, kotoroje tym mensze sliadowałyby polskomu bolszyństwu naruzaty, szczo ne smotrjaczy na wsi starania pana namisnyka pry poslidnych parlamentnych wyborach ruskij narod za kandydatow ruskoj narodnoj organizaciji otdał 146 tysiacz. hołosiw, w wydu toho, szczo my szczytajem diło izbyratelnoj reformy neodložnym i nijakymy druhymy diłamy pered diłamy izbyratelnoj reformy zazanymatys ne možem, ne choczem i ne śmijem — w wydu toho, szczo diło izbyratelnoj reformy nastawysia na obsużdenije Sejma, a my wydiaczycy se, jak odnosytsia k' nemu polskoje bolszyństwo, uchodym!

(Posłowie Dudykiewicz, ks. Senyk i

(P. Staruch. Lipsze łyszit' sia i pomagajte tym panam hraty! Ja ne wyjdu i budu hraty do kińca).

P. Korol. Proszu o hołos w sprawie protokołu.

Marszałek. Głos ma p. Korol.

denija našogo klubu pry dopolnytelnych wyborach w komisiju dla izbyratelnoj reformy.

Ne smotrjaczy na vse to, vse poslidujuščiji perehowory po dilam izbyratelnoj reformy polskoje bolszeństwo weło tolko z predstavytelamy ukraińskoho napravlenija, protyw czeho my zajawili torżestwennyj protest na poslidnom zasidaniju Sejma. No w poslidniji wremena ne znajem uže, takže iły wslidstwiye ošybki, iły wpolni soznatelno, płanomirno i namirenno obchoditsia naš klub pry sovcicanjach o izbyratelnoj reformi, w kotorych wproczem prynymajut' učastije predstavyteli wsich klubow, ne iskluczajuchi i nowijszoho klubu sere diny.

W wydu obojdenia našej samostojatelnoj parlamentarnoj klubnoj organizaciji pry obsużdeniju tak waźnoho woprosa, jakim jawlajetsia dla našego naroda izbyratelnaja reforma, k' kotorym przyhłasajutsia vse kluby z iskluczenijem našego, czym naruzeni ne tolko parlamentarnyi prawila objazujuščiji vse parlamenty Ewropy, po i to przylichie, jakoje sobludalos polskym bolszeństwom sei Wsokoj Palaty, pry vsej ego staraniach sochraniti swoe hospodstwo nad ruskim narodom; w wydu takoho systematycznogo powedenia polskoje bolszeństwa hałyckoho Sejma w odnoszeniji k' našoj klubnoj organizaciji, w wydu takoho odnoszenija prawila parlamentarnoj žyzni i prostogo przylicija w wydu nas, kotoroje tym mensze sliadowałyby polskomu bolszeństwu naruzaty, szczo ne smotrjaczy na vse starania pana Namisnyka pry poslidnych parlamentnych wyborach ruskij narod za kandydatow ruskoj narodnoj organizaciji otdał 146 tysiacz hołosiw, w wydu toho, szczo mi szczytajem diło izbyratelnoj reformy neodložnym i nijakimi drugimy diłami pered diłami izbyratelnoj reformy zazanymatys ne možem, ne choczem i ne sьmijem — w wydu toho, szczo diło izbyratelnoj reformy nastawitsia na obsużdenije Sejma, a my wydiaczycy se, jak odnositsia k' nemu polskoje bolszeństwo, uchodym!

ks. Kołpaczkiewicz opuszczają salę).

Lipsze lišit' się i pomagajcie tym panom grati! Ja ne wyjdu i budu grati do kińca.

Proszu o hołos w sprawie protokołu.

P. Korol. Wysoka Pałato!

Pryłączajucyś do protestiw wnesenych czerez predstavyteliw yńszych ruskich klubiw zajawljaju, szczo i my wnesemo na pyśmi protest protyw sposobiw wedenia poslednoho zasidania sojmowoho.

Висока Палато!

Прилучаючись до протестів влесе-них чезр представителів иньших руских клубів заявляю, що і ми внесемо на письмі протест протyw способів веденя послідного засіданя соймового.

Marszałek. Czy w sprawie protokołu żąda jeszcze kto głosu? (Nikt). Gdy nikt więcej głosu nie żąda, proszę p. Sekretarza o odczytanie spisu petycyi.

Sekretarz p. **Urbański** czyta:

Spis petycyi wniesionych do Wysokiego Sejmu po dzień 20. stycznia 1912.

5900. L. s. 8101. Walerya Schmid, wdowa po rządcy szpitala przez posła Rutowskiego o dar z łaski — do komisji budżet.
5901. L. s. 8102. Polska bursa im. Tadeusza Kościuszki w Kamionce strumiłowej przez posła Bandrowskiego o subwencyę — do komisji budżet.
5902. L. s. 8103. Towarzystwo pryw. gimnazjum żeńskiego, Lwów, przez posła Głabińskiego o subwencyę — do komisji budżet.
5903. L. s. 8104. Zwierzchność gminna Kamionka strumiłowa przez posła Bandrowskiego w sprawie przekształcenia 6-klasowej szkoły żeńskiej na 3-klasową szkołę wydziałową — do komisji szkolnej.
5904. L. s. 8105. Ludwika Sikorowa, wdowa po nauczycielu lud., Złoczów, przez p. Bandrowskiego o podwyższenie pensyi wdowiej — do komisji szkolnej.
5905. L. s. 8106. Wydział komitetu emerytowanych nauczycieli ludowych z całego kraju przez p. Bandrowskiego o podwyższenie emerytur — do komisji szkolnej.
5906. L. s. 8107. Towarzystwo »Proświta«, Lwów, przez p. Kiweluka o subwencyę na urządzenie bezpłatnej wypożyczalni — do komisji budżet.
5907. L. s. 8108. Ukraińskie ruskie Towarzystwo »Sicz«, Wiedeń, przez p. Kiweluka o subwencyę — do komisji budżet.
5908. L. s. 8109. Żeńska Spółka przem. »Trud«, Lwów, przez p. Kiweluka o podwyższenie subwencyi — do komisji budżet.
5909. L. s. 8110. Filia ruskiego Towarzystwa pedagogicznego, Gorlice, przez p. Kiweluka o subwencyę na bursę — do komisji budżet.
5910. L. s. 8114. Zgromadzenie SS. Służebniczek w Krystynopolu przez p. Kiweluka o podwyższenie subwencyi — do komisji budżet.
5911. L. s. 8115. Filia Proświta im. bursy włościańskiej Markiana Szaszkiewiczą w Drohobyczu przez p. Kiweluka o subwencyę na bursę — do komisji budżet.
5912. L. s. 8116. Filia Proświty w Tarnopolu przez p. Kiweluka o subwencyę na budowę bursy — do komisji budżet.
5913. L. s. 8117. Filia Proświty, Tarnopol, przez p. Kiweluka o subwencyę na utrzymanie bursy — do komisji budżet.
5914. L. s. 8118. Towarzystwo ukr. naukowych wykładów im. Piotra Mogiły, Lwów, przez p. Kiweluka o subwencyę — do komisji budżet.
5915. L. s. 8119. Bursa polska, Tarnopol, przez p. Michałowskiego o subwencyę — do komisji budżet.
5916. L. s. 8120. Komitet Towarzystwa Opieki nad internatem dla uczniów c. k. seminarjum naucz., Tarnopol, przez p. Michałowskiego o subwencyę na budowę internatu — do komisji budżet.
5917. L. s. 8121. Komitet Towarzystwa opieki nad internatem dla uczniów c. k. seminarjum naucz., Tarnopol, przez p. Michałowskiego o subwencyę na utrzymanie internatu — do komisji budżet.
5918. L. s. 8122. Wydział powiatowy, Wieliczka, przez p. Maryewskiego o podwyższenie subwencyi na zakład sadowniczy — do komisji budżet.
5919. L. s. 8123. Rada wyznaniowa gminy izraelskiej w Krakowie przez p. Sarego o subwencyę na szpital — do komisji budżet.
5920. L. s. 8124. Komitet restauracyi starej bożnicy, Kraków, przez p. Sarego o subwencyę na restauracyę — do komisji budżet.
5921. L. s. 8125. Towarzystwo »Ukraiński lud. teatr im. J. Tobilewicza«, Stanisławów, przez p. Makucha o subwencyę — do komisji budżet.
5922. L. s. 8126. Główny Wydział Towarzystwa pedagog., Lwów, przez p. Petruszewicza o stałą subwencyę na utrzymanie szkoły lud. im. Hrinchenka — do komisji budżet.

5923. L. s. 8127. Główny Wydział Towarzystwa pedagog., Lwów, przez p. Petruszewicza o podwyższenie subwencji na utrzymanie 5-kl. szkoły wydz. żeńskiej im. Szewczenki — do komisji budżet.
5924. L. s. 8128. Główny Wydział Towarzystwa pedagog., Lwów, przez p. Petruszewicza o podwyższenie subwencji na utrzymanie szkoły ćwiczeń przy żeńskim prywatnym seminarjum — do komisji budżet.
5925. L. s. 8129. Główny Wydział Towarzystwa pedagog., Lwów, przez p. Petruszewicza o podwyższenie subwencji na utrzymanie prywatnego seminarjum nauczycielskiego — do komisji budżet.
5926. L. s. 8130. Główny Wydział Towarzystwa pedagog., Lwów, przez p. Petruszewicza o podwyższenie subwencji na wydawnictwo książek dla młodzieży — do komisji budżet.
5927. L. s. 8131. Główny Wydział Towarzystwa pedagog., Lwów, przez p. Petruszewicza o podwyższenie subwencji na wydawnictwo »Dzwinek« — do komisji budżet.
5928. L. s. 8132. Główny Wydział Towarzystwa pedagog., Lwów, przez p. Petruszewicza o podwyższenie subwencji na wydawnictwo »Uczytel« — do komisji budżet.
5929. L. s. 8133. Główny Wydział Towarzystwa pedagog., Lwów, przez p. Petruszewicza o stałą subwencję na spłatę długów zaciągniętych na budowę bursy przy ul. Potockiego — do komisji budżet.
5930. L. s. 8134. Główny Wydział Towarzystwa pedagog., Lwów, przez p. Petruszewicza o podwyższenie subwencji na urządzenie rocznego Walnego Zgromadzenia — do komisji budżet.
5931. L. s. 8135. Teofil Huss, rysownik techniczny, Lwów, przez p. Schätzla o zasiłek na śpiew — do kom. budżet.
5932. L. s. 8136. Towarzystwo kraj. Związek rewizyjny, Lwów, przez p. Lewickiego o subwencję na cele ruskiej kooperacji — do komisji budżet.
5933. L. s. 8137. Polskie Muzeum szkolne, Lwów, przez p. Germana o subwencję — do kom. budżet.
5934. L. s. 8138. Koło chemików słuchaczy politechniki, Lwów, przez członka Sejmu Fiedlera o subwencję — do komisji budżet.
5935. L. s. 8139. Towarzystwo muzyczne i miłośników sceny polskiej im. Moniuszki, Kołomyja, przez p. Kleskiego o subwencję — do komisji budżet.
5936. L. s. 8140. Towarzystwo prywatnego gimnazjum realnego żeńskiego, Rzeszów, przez p. Jabłońskiego o subwencję — do komisji budżet.
5937. L. s. 8141. Komitet budowy domu Towarzystwa lekarskiego, Lwów, przez posłów Loewensteina i Marsa o subwencję na budowę domu — do komisji budżet.
5938. L. s. 8142. Bursa polska im. A. Mickiewicza, Trembowla, przez p. Baworowskiego o nadzwyczajną subwencję na spłatę długu — do komisji budżet.
5939. L. s. 8143. Bursa polska im. A. Mickiewicza, Trembowla, przez p. Baworowskiego o subwencję na utrzymanie bursy — do komisji budżet.
5940. L. s. 8144. Towarzystwo dla popierania nauki polskiej, Lwów, przez członka Sejmu Finkla o subwencję — do komisji budżet.
5941. L. s. 8145. Dr. Kazimierz Twardowski, prof. Uniwersytetu, Lwów, przez p. Wasunga o subwencję na pokrycie niedoboru wydawnictwa: »Ruch filozoficzny« — do kom. budżet.
5942. L. s. 8146. Towarzystwo szkoły nauk społeczno-politycznych, Kraków, przez posła Stefczyka o subwencję na cele szkoły — do komisji budżet.
5943. L. s. 8147. Towarzystwo dla gospodarczego wykształcenia kobiet, Lwów, przez p. Czartoryskiego o subwencję na budowę szkoły — do komisji budżet.
5944. L. s. 8148. Galicyjskie Towarzystwo ochrony zwierząt, Lwów, przez p. Pinińskiego o subwencję — do komisji.
5945. L. s. 8149. Krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk, Lwów, przez p. Sobolewskiego w sprawie asanacji uzdrowisk — do komisji sanitarnej.
5946. L. s. 8150. Krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk, Lwów, przez p. Sobolewskiego w sprawie utworzenia kraj. Rady zdrojowisk i uzdrowisk — do komisji sanitarnej.
5947. L. s. 8151. Edmund Uszycki, wydawca tygodnika »Przez łądy i morza«, Lwów, przez posłów Marszałkowicza, Wrześniowskiego, Tad. Cieńskiego, Czarkowskiego-Golejewskiego o subwencję — do komisji budżet.

5948. L. s. 8152. SS. Bazyliański, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza o subwencyę na utrzymanie internatu — do komisji budżet.
5949. L. s. 8153. SS. Bazyliański, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza o subwencyę na budowę internatu — do komisji budżet.
5950. L. s. 8154. Towarzystwo ruski Instytut dla dziewcząt, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza o podwyższenie subwencyi na spłatę długów — do komisji budżet.
8951. L. s. 8155. Bursa św. Mikołaja, Przemyśl przez członka Sejmu ks. Czechowicza o subwencyę — do komisji budżet.
5952. L. s. 8156. Filia Towarzystwa im. św. Piotra dla wspomagania biednych cerkwi, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza o subwencyę — do komisji budżet.
5953. L. s. 8157. Towarzystwo Tania kuchnia, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza o subwencyę — do kom. budżet.
5954. L. s. 8158. Towarzystwo im. św. Cyryla, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza o subwencyę — do komisji budżet.
5955. L. s. 8159. Towarzystwo wzajemnej pomocy diaków, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza o subwencyę — do kom. budżet.
5956. L. s. 8160. Filia ruskiego Towarzystwa pedagogicznego, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza o subwencyę na bursę — do komisji budżet.
5957. L. s. 8161. Julia Władyczyn, wdowa po nauczycielu, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza o zapomogę — do kom. budżet.
5958. L. s. 8162. Krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk, Lwów, przez p. Sobolewskiego o subwencyę i bezprocentową pożyczkę — do kom. budżet.
5959. L. s. 8163. Krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk, Lwów, przez p. Sobolewskiego o subwencyę na wydawnictwo »Nasze Zdroje« — do komisji budżet.
5960. L. s. 8164. Zakład SS. Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, przez p. Tadeusza Cieńskiego o subwencyę dla zakładu — do komisji budżet.
5961. L. s. 8165. Zarząd ochrony polskiej, Wiedeń, przez p. Skarbka o subwencyę — do kom. budżet.
5962. L. s. 8166. Ks. Dr. Aleksander Pechnik, Lwów, przez p. Stanisława Henryka hr. Badeniego o subwencyę dla »Miesięcznika katechetycznego i wychowawczego« — do komisji budżet.
5963. L. s. 8167. Tadeusz Maryan Szymusik, uczeń Akademii sztuk pięknych, Kraków, przez p. Laskowskiego o zasiłek na malarstwo — do kom. budżet.
5964. L. s. 8168. Bronisław Krzywkowicz Poźniak, Berlin, przez p. Pilata o zasiłek na studia muzyczne — do komisji budżet.
5965. L. s. 8169. Kuratorya internatu św. Stanisława, Tarnów, przez p. Męcińskiego o subwencyę na cele internatu — do komisji budżet.
5966. L. s. 8170. Kuratorya internatu św. Stanisława, Tarnów, przez p. Męcińskiego o subwencyę na budowę internatu — do kom. budżet.
5967. L. s. 8171. Siostra Włodzimiera Filewicz, przełożona klasztoru SS. Bazyliańek, Lwów, przez członka Sejmu ks. A. hr. Szeptyckiego o subwencyę na utrzymanie gimnazjum — do komisji budżet.
5968. L. s. 8172. Siostra Włodzimiera Filewicz, przełożona klasztoru SS. Bazyliańek, Lwów, przez członka Sejmu ks. A. hr. Szeptyckiego o subwencyę na spłatę długu, zaciągniętego na budowę internatu — do komisji budżet.
5969. L. s. 8173. Siostra Włodzimiera Filewicz, przełożona klasztoru SS. Bazyliańek, Lwów, przez członka Sejmu ks. A. hr. Szeptyckiego o subwencyę na utrzymanie internatu — do komisji budżet.
5970. L. s. 8174. Jozafata Teodorowicz, przełożona klasztoru SS. Bazyliańek, Jaworów, przez p. Jana Szeptyckiego o subwencyę na internat — do komisji budżet.
5971. L. s. 8175. Jozafata Teodorowicz, przełożona klasztoru SS. Bazyliańek, Jaworów, przez p. Jana Szeptyckiego o subwencyę na utrzymanie szkoły.
5972. L. s. 8176. Towarzystwo Domu Zdrowia uczącej się młodzieży polskiej »Pomoc bratnia«, Zakopane, przez p. Jabłońskiego o subwencyę na budowę domu — do komisji budżet.
5973. L. s. 8177. Ks. Michał Tokarski, Rzeszów, przez p. Jabłońskiego o zasiłek dla ochrony — do komisji budżetowej.

5974. L. s. 8178. Senat akademicki Uniwersytetu we Lwowie, przez członka Sejmu Finkla, o subwencyę na pokrycie kosztów obchodu jubileuszowego — do komisji budżetowej.
5975. L. s. 8179. Komitet budowy pomnika Jul. Słowackiego, Lwów, przez członka Sejmu Finkla o subwencyę na budowę pomnika — do komisji budżetowej.
5976. L. s. 8180. Komitet gospodarczy XI. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich, Kraków, przez członka Sejmu Szajnochę o subwencyę na wydanie »Pamiętnika zjazdu« — do komisji budżetowej.
5977. L. s. 8181. Czytelnia Akademicka im. A. Mickiewicza, Kraków, przez członka Sejmu Szajnochę o subwencyę — do komisji budżetowej.
5978. L. s. 8182. Stowarzyszenie kotel. sług pod wezwaniem św. Zyty, Lwów, przez p. Rayskiego o subwencyę — do komisji budżetowej.
5979. L. s. 8183. Reprezentacya powiatu Brzeskiego przez p. Götza, w sprawie budowy linii kolejowej Słotwina-Marcinkowice — do komisji kolejowej.
5980. L. s. 8184. Towarzystwo »Narodna licznycia«, Lwów, przez p. Kurowca o subwencyę — do komisji budżetowej.
5981. L. s. 8185. Wydział powiatowy, Lwów, przez p. Abrahamowicza o podwyższenie subwencyi na budowę drogi gminnej I. kl., Lwów-Nawarya, z 50% na 75% kosztów budowy — do komisji drogowej.
5982. L. s. 8186. Sokół polski, Wiedeń, przez p. Skarbka o subwencyę — do komisji budżetowej.
5983. L. s. 8187. Polskie Towarzystwo gimn. »Sokół-Macierz«, Lwów, przez p. Tertila o subwencyę — do komisji budżetowej.
5984. L. s. 8188. Polskie Towarzystwo gimn. »Sokół«, Kamionka strumiłowa, przez p. Stan. Badeniego o subwencyę — do kom. budżetowej.
5985. L. s. 8189. Filia lwowskiego Towarzystwa gimn. »Sokół«, Kołomyja, przez p. Kiweluka o subwencyę — do kom. budżetowej.
5986. L. s. 8190. Polskie Towarzystwo gimn. »Sokół«, Winniki, przez p. Merunowicza o subwencyę — do kom. budżetowej.
5987. L. s. 8191. Krajowy związek turystyczny, Kraków, przez p. Federowicza o subwencyę — do kom. budżetowej.
5988. L. s. 8192. Zgromadzenie SS. Nazaretanek, Wadowice, przez p. Bandrowskiego o subwencyę na ochronkę — do kom. budżetowej.
5989. L. s. 8193. Zakład ks. Siemiaszki, Kraków, przez p. Federowicza o subwencyę — do kom. budżet.
5990. L. s. 8194. SS. Felicjanki, Przemyśl, przez p. Głębińskiego o subwencyę na spłatę długu — do kom. budżet.
5991. L. s. 8195. SS. Felicjanki, Przemyśl, przez p. Głębińskiego o subwencyę na internat — do kom. budżet.
5992. L. s. 8196. Komitet opiekuńczy domu pracy na Kaźmierzu, Kraków, przez p. Laskowskiego o subwencyę — do kom. budżet.
5993. L. s. 8197. Wydział »Opieki«, stowarzyszenia dla wspierania ubogiej żydowskiej młodzieży szkół średnich, Lwów, przez p. Loewensteina o podwyższenie subwencyi — do kom. budżet.
5994. L. s. 8198. Polskie Towarzystwo pedagogiczne, Stryj, przez p. Jahla o subwencyę na utrzymanie pryw. gimnazjalnej szkoły żeńskiej — do kom. budżet.
5995. L. s. 8199. Stanisław Sobczak-Gąsienica, artysta rzeźbiarz, Paryż, przez p. Adama o zasiłek na studia — do kom. budżet.
5996. L. s. 8200. Aleksander Parachoniak, Lwów, przez p. Makucha o zasiłek na śpiew — do kom. budżet.
5997. L. s. 8203. Bursa Towarzystwa Proświty, Złoczów, przez p. Kiweluka o subwencyę — do kom. budżet.
5998. L. s. 8204. Ruska zachoronka, Kołomyja, przez p. Makucha o subwencyę na zakupno placu i budowę domu — do kom. budżet.
5999. L. s. 8205. Leon Kozaczkiwicz, Horodenka, przez p. Kiweluka o dodatki pięcioletnie — do kom. szkolnej.
6000. L. s. 8206. Komitet parafialny, Manasterek ad Bilcze Złote, przez p. Kiweluka o subwencyę na restauracyę starożytnej cerkwi — do kom. budżet.

6001. L. s. 8207. Julia Gering, sierota po konduktorze dróg krajowych, Lwów, przez p. Wereszczyńskiego o dar z łaski — do komisji budżetowej.
6002. L. s. 8208. Stanisław Matwij, opiekun Ludwika i Juliusza Bittnerów, sierót po nauczycielu, przez p. Götza o pensję sierocą — do kom. szkolnej.
6003. L. s. 8209. Tomasz Krzyś, kierownik szkoły, Ulanów, przez p. Wasunga o policzenie lat — do kom. szkoln.
6004. L. s. 8210. Józefa Markowska, wdowa po słudze Wydziału kraj., Lwów, przez p. Dąbskiego o zapomogę — do kom. budżet.
6005. L. s. 8211. Wystawa architektury i wnętrz w otoczeniu ogrodowem, Kraków, przez p. Jaworskiego o subwencyę na cele wystawy — do kom. budżet.
6006. L. s. 8212. Stanisława Woysyn Antoniewicz, wdowa po profesorze Akad. handl. w Krakowie, Podgórze, przez p. Jaworskiego o zapomogę — do kom. szkolnej.
6007. L. s. 8213. Eleonora Rondewald, wdowa po konduktorze dróg krajowych, Lwów, przez p. Jampolskiego o pensję lub zapomogę — do kom. budżet.
6008. L. s. 8214. Koło Towarzystwa Szkoły ludowej, Sanok, przez p. Wrześniowskiego o subwencyę — do kom. budżet.
6009. L. s. 8215. Krajowe Towarzystwo wyzyskania sił wodnych, Lwów, przez p. Kozłowski o subwencyę — do kom. budżet.
6010. L. s. 8216. Wydział powiatowy, Tarnobrzeg, z prośbą Dra Alojzego Lekmana, lekarza okręgowego, przez posła Bojkę o veniam aetatis — do kom. petycyjnej.
6011. L. s. 8217. Związek artystów i artystek teatrów polskich, Kraków, przez p. Bandrowskiego o subwencyę — do kom. budżet.
6012. L. s. 8218. Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie Tow. Szkoły ludowej im. Fr. Preisendanza, Kraków, przez p. Bandrowskiego o subwencyę — do komisji budżet.
6013. L. s. 8219. Towarzystwo bursy im. królowej Jadwigi, Biała, przez p. Bandrowskiego o subwencyę — do kom. budżet.
6014. L. s. 8220. Mina Szabelska, Medyolan, przez p. Abrahamowicza o zasiłek na śpiew — do kom. budżet.
6015. L. s. 8221. Rozalia Sałamaczyńska, sierota po słudze kancel., Lwów, przez p. Michałowskiego o dar z łaski — do kom. budżet.
6016. L. s. 8222. Anna Wojtyna, wdowa po słudze Wydziału kraj., Lwów, przez p. Rutowskiego o dar z łaski — do kom. budżet.
6017. L. s. 8223. Anna Załucka, wdowa po słudze kancelaryi Wydziału kraj., Lwów, przez p. Michałowskiego o dar z łaski — do kom. budżet.
6018. L. s. 8224. Marya Barycka, wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego, Lwów, przez p. Rutowskiego o dar z łaski. — do kom. budżet.
6019. L. s. 8225. Brat Otton Gończ, Dyrektor braci szkolnych, Lwów, przez członka Sejmu ks. Bilczewskiego o subwencyę — do kom. budżet.
6020. L. s. 8226. Ks. Jan Filar, emer. katecheta, Babice, przez członka Sejmu ks. Bilczewskiego o policzenie 10. lat wikaryatu do emerytury szkolnej — do kom. szkolnej.
6021. L. s. 8227. Towarzystwo dobroczynności im. św. Salomei, Biała, przez członka Sejmu ks. Bilczewskiego o subwencyę na ochronkę — do kom. budżet.
6022. L. s. 8228. Helena Kozłowska, wdowa po lekarzu okręgowym, Wiedeń, przez p. Laskowskiego o zapomogę — do kom. budżet.
6023. L. s. 8229. Jan Kobylecki, były portyer szpitala św. Zofii, Lwów, przez p. Loewensteina o emeryturę — do kom. budżet.
6024. L. s. 8230. Polskie Towarzystwo szkoły lud., Wiedeń, przez posła Jabłońskiego o subwencyę na szkoły, ochronkę, czytelnię i dom polski — do kom. budżet.
6025. L. s. 8231. Towarzystwo biblioteki polskiej, Wiedeń, przez p. Bilińskiego o subwencyę na szkołkę języka polskiego — do kom. budżet.
6026. L. s. 8232. Towarzystwo biblioteki polskiej, Wiedeń, przez p. Bilińskiego o subwencyę na cele Towarzystwa — do kom. budżet.
6027. L. s. 8233. Małgorzata Kozubowa, wdowa po dozorczy chorych, Bochnia przez p. Maissa o wsparcie — do kom. budżet.
6028. L. s. 8234. Towarzystwo ruska bursa rzemieślniczo-przemysłowa, Lwów, przez p. Kiweluka — o subwencyę na cele bursy — do kom. Budżet.

6029. L. s. 8235. Polskie towarzystwo gimnastyczne »Sokół«, Kraków, przez p. Leę o subwencyę — do kom. budżet.
6030. L. s. 8236. Tadeusz Czajkowski. Brzeżany, przez p. Schätzla, o subwencyę na wydawnictwo »Gospodarza« — do kom. budżetowej.
6031. L. s. 8237. S. S. Felicjanki, Lwów, przez p. Rutowskiego, o subwencyę na rozszerzenie domu dla bursy dziewcząt im. św. Jana Kantego — do komisji budżetowej.
6032. L. s. 8238. Związek rodzicielski, Lwów, przez p. Rutowskiego, o subwencyę — do komisji budżetowej.
6033. L. s. 8239. Towarzystwo internatu dla dziewcząt, Jasło, przez p. Jaworskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
6034. L. s. 8240. Towarzystwo przyrodników im Kopernika, Lwów, przez członka Sejmu Finkla o podwyższenie subwencyi — do kom. budżetowej.
6035. L. s. 8241. Marya Gerard Festenburg, wdowa po kontrolorze sprzedaży soli, Lwów, przez p. Jahla o dar z łaski — do kom. budżetowej.
6036. L. s. 8242. Aniela Buynowska, wdowa po kontrolorze kasowym, Lwów, przez p. Jahla, o stały dar z łaski — do kom. budżetowej.
6037. L. s. 8243. Marya Kowalska, wdowa po nauczycielu, Jezierna, przez p. Michałowskiego, o emeryturę według nowej normy — do kom. szkolnej.
6038. L. s. 8244. Rudolf Grossmann, emerytowany nauczyciel, Jezierna, przez posła Michałowskiego o emeryturę według nowej normy. — do kom. szkolnej.
6039. L. s. 8245. Julian Seniów, emeryt. nauczyciel, Kołomyja, przez p. Tracza, o policzenie lat do emerytury. — do kom. szkolnej.
6040. L. s. 8246. Wiktorya Abscherowa, wdowa po nauczycielu, Kraków, przez p. Jahla, o zapomogę i emeryturę wedle nowej normy — do kom. szkolnej.
6041. L. s. 8247. Nauczycielstwo m. Podgórze, przez p. Maryewskiego, o przesunięcie do I. klasy płacy — do kom. szkolnej.
6042. L. s. 8248. Stanisław Firleciński. emer. nauczyciel, Kraków, przez p. Maryewskiego, o nadanie stałej posady nauczyciela ludowego lub podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
6043. L. s. 8249. Floryan Izdebski, emer. Dyrektor, Czernelica, przez p. Maryewskiego, o wymiar emerytury wedle nowej normy — do kom. szkolnej.
6044. L. s. 8250. Marya z Kołcuniaków Kuźmowa b. nauczycielka, Kołomyja, przez p. Skarbka, o przyjęcie do zawodu nauczycielskiego i policzenie lat do emerytury — do kom. szkolnej.
6045. L. s. 8251. Marek Hrynyszyn b. nauczyciel w Załuczcu, przez p. Makucha, o emeryturę — do kom. szkolnej.
6046. L. s. 8252. Stanisław Weryha Darowski, emer. konduktor dróg krajowych, Lwów, przez p. Wereszczyńskiego, o zapomogę — do kom. budżetowej.
6047. L. s. 8253. Antoni Wroniewicz, kierownik szkoły w Kobylu, przez p. Bernadzikowskiego, o pięciolecie — do kom. szkolnej.
6048. L. s. 8254. Karol Choraży, nauczyciel, Nowy Sącz przez p. Germana, o pięciolecie — do kom. szkolnej.
6049. L. s. 8255. Zofia Strumieńska, emer. nauczycielka, przez p. Merunowicza, o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
6050. L. s. 8256. Albina Dowosserowa, wdowa po naucz. Kołomyja, przez p. Kleskiego, o pensję wdową — do kom. szkolnej.
6051. L. s. 8257. Piotr Medwidski, emer. nauczyciel w Rozbureczu, przez p. Adama, o podwyższenie emerytury. — do kom. szkolnej.
6052. L. s. 8258. Nauczycielstwo w Staromieściu, przez p. Jędrzejowicza, o przeniesienie do wyższej klasy płac — do kom. szkolnej.
6053. L. s. 8259. Mieszkańcy gminy Dołha-Wojniłowska, przez p. Kurowca, o pobór surowicy dla bydła — do kom. solnej.
8260. L. s. 6054. Mieszkańcy gminy Studzinki, przez p. Kurowca, o pobór surowicy dla bydła — do kom. solnej.
6055. L. s. 8261. Teofila Lewicka, wdowa po nauczycielu, Jasień przez p. Kurowca, o zapomogę — do kom. szkolnej.
6056. L. s. 8262. Leopold Skulski, dyetaryusz Szpitala, Lwów, przez p. Battaglię, o stałe zaopatrzenie — do kom. budżetowej.

6057. L. s. 8263. Jaśnikowski, nauczyciel, Czortków, przez p. Cieleckiego, o podwyższenie poborów — do kom. szkolnej.
6058. L. s. 8264. Natalia Ortyńska, sierota po nauczycielu, Sambor, przez p. Sobolewskiego, o stałą zapomogę — do kom. szkolnej.
6059. L. s. 8265. Serafina Finikowa, wdowa po nauczycielu, Zarudzie, przez p. Michałowskiego, o stałe sieroce zaopatrzenie dla córki Maryi — do kom. szkolnej.
6060. L. s. 8266. Katarzyna Pochmarska, wdowa po naucz. Sanok, przez p. Wrześniowskiego, o zapomogę — do kom. szkolnej.
6061. L. s. 8267. Helena Strońska, sierota po aptekarzu szpitala, Kraków, przez p. Marsa, o zasiłek — do kom. budżetowej.
6062. L. s. 8268. Apolonia Sternalowa, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego, Lwów, przez p. Głębińskiego, o dar z łaski — do kom. budżetowej.
6063. L. s. 8269. Franciszka Kratochwilowa z Lityńskich, wdowa po dyetaryuszu, Lwów, przez p. Głębińskiego, o dar z łaski — do kom. budżetowej.
6064. L. s. 8270. Edmund Dąbrowski, emer. asystent rachunkowy, Lwów, przez p. Głębińskiego, o zasiłek — do kom. budżetowej.
6065. L. s. 8271. Filomena Prokopowiczówna, emer. nauczycielka, Śniatyn, przez p. Krzysztofowicza, o podwyższenie emerytury. — do kom. szkolnej.
6066. L. s. 8272. Anna Witkowska, wdowa po nauczycielu, Złoczów, przez p. Schnella, o objęcie jej ustawą z roku 1907 — do kom. szkolnej.
6067. L. s. 8273. Walerya Mikulińska, wdowa po nauczycielu, Złoczów, przez p. Schnella, o objęcie ją ustawą z roku 1907 — do kom. szkolnej.
6068. L. s. 8274. Mieczysław Fiala, nauczyciel, Rzęsna polska, przez pp. Abrahamowicza i Marszałkowicza, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6069. L. s. 8275. Wojciechowska Bronisława, wdowa po nauczycielu, Schönauger, przez posła Kędziora, o pensję i zaopatrzenie dla dzieci — do kom. szkolnej.
6070. L. s. 8276. Albina Dowosserowa, wdowa po nauczycielu, Kołomyja, przez p. Bandrowskiego, o pensję wdowią — do kom. szkolnej.
6071. L. s. 8277. Zygmunt Kwiatkowski, b. konduktor dróg krajowych, Lwów, przez p. Merunowicza, o dar z łaski — do kom. budżetowej.
6072. L. s. 8278. Wiktorya Goltentalowa, wdowa po zastępcy Dyrektora Kasy, Lwów, przez posła Bandrowskiego o zapomogę — do kom. budżetowej.
6073. L. s. 8279. Kamila Moldauerówna, sierota po urzędniku bankowym, Lwów, przez posła Kolischera o zasiłek na śpiew — do kom. budżetowej.
6074. L. s. 8280. Marya Jeziorańska, sierota po nauczycielu, Kryswice, przez posła J. Szeptyckiego o zapomogę — do kom. szkolnej.
6075. L. s. 8281. Emilia Balawajder, nauczycielka, Jarosław, przez posła Jahla o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6076. L. s. 8282. Konwent Bonifratrów, Kraków, przez posła Jaworskiego o podwyższenie subwencji — do kom. budżetowej.
6077. L. s. 8283. Saturnin Limbach, zarządca propinacyi, Gródek, przez posła Skarbka o zapomogę — do kom. budżetowej.
6078. L. s. 8284. Franciszek Süsk, pomocnik propinacyi miejskiej, Sambor, przez posła Skarbka o zapomogę — do kom. budżetowej.
6089. L. s. 8285. Isak Scheininger, dozorca magazynu propinacyjnego w Gródku, przez posła Skarbka o zapomogę — do kom. budżetowej.
6080. L. s. 8286. Jan Wojciechowski, emerytowany nauczyciel, Brzeżany, przez posła Schätzla o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6081. L. s. 8287. Feliks Wygoda, emerytowany nauczyciel, Brzeżany, przez posła Schätzla o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6082. L. s. 8288. Towarzystwo rękodzielników i przemysłowców »Przyjaźń«, Brzeżany, przez posła Schätzla o subwencyę — do kom. budżetowej.
6083. L. s. 8289. Zarząd synagogi, Złoczów, przez p. Schätzla o subwencyę na restauracyę — do kom. budżetowej.
6084. L. s. 8290. Uczennice seminarjum gospodarstwa domowego, Kraków, przez p. Bandrowskiego o subwencyę na koszt utrzymania przez czas kursu — do kom. budżetowej.
6085. L. s. 8291. Elżbieta Chrzysztyńska, wdowa po nauczycielu, Lwów, przez p. Rutowskiego o zapomogę — do kom. szkolnej.

6086. L. s. 8292. Franciszka Siekierska, wdowa po nauczycielu, Łazany, przez p. Skołyziewskiego o pensję wdowią i dodatek na wychowanie dzieci — do kom. szkolnej.
6087. L. s. 8293. Stanisław Haduch, emerytowany nauczyciel, Jaćmierz, przez p. Wrześniowskiego o dodatki pięcioletnie — do kom. szkolnej.
6088. L. s. 8294. Ks. Franciszek Gołba, Kraków, przez p. Jaworskiego o subwencję na bursę — do kom. budżetowej.
6089. L. s. 8295. Towarzystwo Biblioteka polska, Wiedeń, przez p. Bilińskiego o subwencję na cele kolonii wakacyjnych — do kom. budżetowej.
6090. L. s. 8296. Stowarzyszenie internatu dla uczniów c. k. seminarjum nauczycielskiego męskiego, Kraków, przez p. Górskiego o subwencję na budowę — do kom. budżet.
6091. L. s. 8297. Stowarzyszenie internatu dla uczniów c. k. seminarjum nauczycielskiego męskiego, Kraków, przez p. Górskiego o subwencję na utrzymanie internatu — do kom. budżetowej.
6092. L. s. 8298. Ruska Zachoronka, Sambor, przez p. Kiweluka o subwencję — do kom. budżetowej.
6093. L. s. 8299. Filia Towarzystwa »Proświty«, Nowy Sącz, przez p. Kiweluka o subwencję na bursę — do kom. budżetowej.
6094. L. s. 8300. Kohutowna Petronela, nauczycielka, Lwów, przez p. Kiweluka o pensję — do kom. szkolnej.
6095. L. s. 8301. Towarzystwo muzyczne »Harmonia«, Lwów, przez p. Głębińskiego o subwencję — do kom. budżetowej.
6096. L. s. 8302. Marya ze Sroków Konowalcowa, nauczycielka, Zaszaków, przez p. Merunowicza o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6097. L. s. 8303. Wasyl Pawlak i towarzysze em. nauczyciele, przez p. Skwarkę o wymiar emerytury według nowej ustawy — do kom. szkolnej.
6098. L. s. 8304. Towarzystwo bursy polskiej im. Korzeniowskiego, Brody, przez p. Sałę o subwencję — do kom. budżetowej.
6099. L. s. 8305. Gmina Stanisławczyk, przez p. Sałę o wydzielenie z okręgu Sądu powiatowego w Łopatynie, a przydzielenie do Brodów — do kom. prawniczej.
6100. L. s. 8306. Gmina Monastyrzek, przez p. Sałę, o wydzielenie z okręgu Sądu powiatowego w Łopatynie, a przydzielenie do Brodów — do kom. prawniczej.
6101. L. s. 8307. Gmina Ruda brodzka, przez p. Sałę, o wydzielenie z okręgu Sądu powiatowego w Łopatynie, a przydzielenie do Brodów — do kom. prawniczej.
6102. L. s. 8308. Gmina Bodulaki, przez p. Sałę, o wydzielenie z okręgu Sądu powiatowego w Łopatynie, a przydzielenie do Brodów — do kom. prawniczej
6103. L. s. 8309. Ukraińska powiatowa bursa, przez p. Sałę o subwencję na budowę bursy — do kom. budżetowej.
6104. L. s. 8310. Prywatne seminarjum naucz. żeńskie, Brody, przez p. Skwarkę o subwencję — do kom. budżetowej.
6105. L. s. 8311. Przełożęństwo obszarów dworskich gmin: Stanisławczyk, Ruda brodzka, Monastyrzek i Bordulaki, przez p. Sałę, o wyłączenie z okręgu Sądu powiatowego w Łopatynie, a przydzielenie do Sądu w Brodach — do kom. prawniczej.
6106. L. s. 8312. Komisya klimatyczna, Zakopane, przez p. Bednarskiego o subwencję na szpital klimatyczny — do kom. budżetowej.
6107. L. s. 8313. Wasyl Dombrowski, emer. nauczyciel, Harbuzów, przez p. Makucha o zrównanie poborów wedle obowiązującej ustawy — do kom. szkolnej.
6108. L. s. 8314. Wydział komitetu emerytowanych nauczycieli całego kraju, przez p. Jaworskiego o zrównanie poborów wedle obowiązującej ustawy — do kom. szkolnej.
6109. L. s. 8315. Helena Niedzielska, żona dyetarysza Wydziału krajowego, Lwów, przez p. Jampolskiego o zapomogę — do kom. budżetowej.
6110. L. s. 8316. Kornelia Strnad, wdowa po asystencie rachunkowym Wydziału krajowego, Lwów, przez p. Kiweluka o zapomogę do kom. budżetowej.
6111. L. s. 8317. Wydział powiatowy Rohatyn, przez p. Krzeczunowicza o przyznanie 75% subwencji na rekonstrukcję drogi Manasterzyska-Żórawno — do kom. drogowej.

Marszałek Do tej petycji prosił o głos p. Krzeczunowicz. Udzielał mu głosu.

P. Krzeczunowicz. Wysoka Izbo!

Jeszcze w roku 1868 uchwalił Wysoki Sejm uznanie za drogę krajową drogi Czortków-Manasterzyska z przedłużeniem z Manasterzysk do Halicza. Od r. 1868 minęło

lat wiele, a tymczasem ta droga dotąd nie jest jeszcze zbudowaną, ani jako krajowa ani jako inna.

W projekcie ukrajowienia dróg uchwalonym przed 2-ma laty uznał Wysoki Sejm za nadającą się do ukrajowienia, a trzeba ją tylko ukończyć.

Wydział krajowy z największą gotowością zawotował od razu dla tej drogi maximum, jakie dać mógł, t. j. 50%, to jednak powiatom nie wystarcza, wobec fatalnych stosunków finansowych w tych powiatach, Wydziałowi krajowemu dobrze znanych. Dlatego wniosłem petycję imieniem powiatu rohatyńskiego prosząc o podwyższenie tej subwencji do 75%, a petycję tę motywuję złym stanem finansowym powiatu, ważnością tej drogi i tem, że Wysoki Sejm uznał już przed 40 laty potrzebę drogi z Manasterzysk do Halicza.

Marszałek. Proszę o odczytanie dalszych petycji.

Sekretarz p. **Urbański** (czyta):

6112. L. s. 8318. Stowarzyszenie Pań Ekonomek, Kraków, przez p. Krzeczunowicza o subwencyę na założenie i utrzymanie I. szkoły dla zawodowych pielęgniarek — do kom. budżetowej.
6113. L. s. 8319. Stowarzyszenie Pań we Lwowie, przez p. Battaglię w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6114. L. s. 8320. Wanda Tertil, emer. nauczycielka, Tarnopol, przez p. Michałowskiego o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
6115. L. s. 8322. Jan Łuciów, emer. nauczyciel, Stanisławów, przez p. Petruszewicza o podwyższenie emerytury wedle nowej ustawy — do komisji szkolnej.
6116. L. s. 8323. Izba stowarzyszeń rękodzielniczych i przemysłowych, Lwów, przez p. Bandrowskiego w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6117. L. s. 8324. Niewiasty powiatu kałuskiego, przez p. Kurowca, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6118. L. s. 8325. Gmina miasta Mielca, przez p. Bandrowskiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyborczej.
6119. L. s. 8326. Marya Zajączkowska, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego, Lwów, przez p. Merunowicza, o zapomogę — do kom. budżetowej.
6120. L. s. 8327. Feliks Łukomski, emer. nauczyciel, Kleparów, przez p. Merunowicza, o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
6121. L. s. 8328. Aniela Tychowska, wdowa po nauczycielu, Kleparów, przez p. Merunowicza, o podwyższenie zaopatrzenia wdowiego — do kom. szkolnej.
6122. L. s. 8329. Nauczycielstwo szkół ludowych w Czortkowie, przez p. Cieleckiego, o przeniesienie do wyższej klasy płac — do kom. szkolnej.
6123. L. s. 8330. Helena Starzyńska, właścicielka prywatnego gimnazjum żeńskiego, Kraków, przez p. Hupkę, o subwencyę na środki naukowe zakładu — do kom. budżetowej.
6124. L. s. 8331. Andrzej Jachimowski, emer. nauczyciel, Rymanów, przez p. Wrześniowskiego, o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
6125. L. s. 8332. Aniela Studzińska, wdowa po nauczycielu, Rymanów, przez p. Wrześniowskiego, o podwyższenie pensyi — do kom. szkolnej.
6126. L. s. 8333. Józefa Burjakowa, wdowa po nauczycielu, Rymanów, przez p. Wrześniowskiego, o podwyższenie pensyi — do kom. szkolnej.
6127. L. s. 8334. Stowarzyszenie nauczycielek, Kraków, przez p. Federowicza, o uzupełnienia ustawy o stosunkach prawnych nauczycieli — do kom. szkolnej.
6128. L. s. 8335. Towarzystwo pomocy naukowej, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na rzecz rozdawnictwa bezpłatnych obiadów młodzieży szkół ludowych — do kom. budżetowej.
6129. L. s. 8336. Towarzystwo pomocy naukowej, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na bursę im. Tadeusza Kościuszki — do kom. budżetowej.
6130. L. s. 8337. Katarzyna Pogorzelska, wdowa po słudze Wydziału kraj., Lwów, przez p. Bandrowskiego o zapomogę — do kom. budżetowej.
6131. L. s. 8338. Julia Grabowska, wdowa po słudze Wydziału kraj., Lwów, przez p. Bandrowskiego, o dar z łaski — do kom. budżetowej.
6132. L. s. 8339. Zofia Underka Gorecka, Kraków, przez p. Bandrowskiego, o zasiłek na śpiew — do kom. budżetowej.

6133. L. s. 8340. Teon Malinka, emer. nauczyciel, Podhajczyki, przez p. Bandrowskiego, o dodatek pięcioletni — do kom. szkolnej,
6134. L. s. 8341. Henryka Delvecchio, emer. nauczycielka, Tarnów, przez p. Bandrowskiego, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6135. L. s. 8342. Antonina Tyncową, wdowa po nauczycielu, Podgórze, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do komisji szkolnej.
6136. L. s. 8343. Jan Krupa, emer. nauczyciel, Wieliczka, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. szkolnej.
6137. L. s. 8344. Julia Olszewska, wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego, Lwów przez p. Bandrowskiego, o dar z łaski — do kom. budżetowej.
6138. L. s. 8345. Liga pomocy przemysłowej, przez p. Halbana o podwyższenie subwencji. — do kom. budżetowej.
6139. L. s. 8346. Bursa polska im. A. Mickiewicza, Czerniowce. przez p. Halbana, o subwencyę na pokrycie niedoboru — do kom. budżetowej.
6140. L. s. 8347. Bursa polska im. A. Mickiewicza, Czerniowce, przez p. Halbana, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6141. L. s. 8348. Ochronka polska, Drobovecz, przez p. Halbaua, o subwencyę. — do kom. budżetowej.
6142. L. s. 8349. Józefa Kuszelkowa, wdowa po zarządcy szpitala, Stanisławów, przez p. Jahla, o podwyższenie pensyi — do kom. budżetowej.
6143. L. s. 8350. Ludwik Gorzka, emer. nauczyciel, Lwów, przez p. Jahla, o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
6144. L. s. 8351. Emilia z Christów Sorokowska, emer. nauczycielka, Złoczów, przez p. Jahla o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6145. L. s. 8352. Towarzystwo akad. Zjednoczenie, Lwów, przez p. Loewensteina, o podwyższenie subwencji — do kom. budżetowej.
6146. L. s. 8353. Towarzystwo rękodzielników i przemysłowców »Jad Charuzim«, Lwów, przez posła Loewensteina, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6147. L. s. 8354. Gmina Uście zielone, przez p. Kiweluka, o kreowanie Sądu — do kom. prawniczej.
6148. L. s. 8355. Towarzystwo Ruska Zachoronka, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6149. L. s. 8356. Filia Towarzystwa gimn. »Sokił«, Sokal, przez p. Kiweluka, o subwencyę na przyrządy pożarne — do kom. budżetowej.
6150. L. s. 8357. Wydział Bractwa M. Boskiej, Sokal, przez p. Kiweluka, o subwencyę na ochronkę — do kom. budżetowej.
6151. L. s. 8358. Paulina Krechowiecka, wdowa po nauczycielu, Dolina, przez p. Maku-cha, o zapomogę — do kom. szkolnej.
6152. L. s. 8359. Katarzyna Richterowa, wdowa po nauczycielu, Bóbrka, przez p. Jabłońskiego, o zapomogę — do kom. szkolnej.
6153. L. s. 8360. Katarzyna Richterowa, wdowa po nauczycielu, Bóbrka, przez p. Jabłońskiego, o podwyższenie pensyi wdowiej — do kom. szkolnej.
6154. L. s. 8361. Polskie Tow. gimn. »Sokół«, Rzeszów, przez p. Jabłońskiego, o subwencyę — do kom. budżet.
6155. L. s. 8362. SS. Felicjanki, Sokal, przez p. Starzyńskiego, o subwencyę — do kom. budżet.
6156. L. s. 8363. Pol. Towarzystwo »Strzecha«, Wiedeń, przez p. Germana, o podwyższenie subwencji — do kom. budżet.
6157. L. s. 8364. Tow. ochrony dla małych dzieci, Podgórze, przez p. Maryewskiego, o subwencyę — do kom. budżet.
6159. L. s. 8366. Jakób Lichten, nauczyciel religii mojżeszowej, Chrzanów, przez p. Landaua, o policzenie lat przy szkole 6-kl. Hirscha do emerytury — do kom. szkoln.
6160. L. s. 8367. Internat dla uczenie seminaryum naucz. żeńskiego, Brzeżany, przez p. Schätzla, o subwencyę na kopno gruntu i budowę — do kom. budżet.
6161. L. s. 8368. Zakrzowice ad Zakrzów, przez p. Skołyszewskiego, o utworzenia samoistnej gminy — do kom. gminnej.
6162. L. s. 8369. Pol. Związek niewiast katolickich, Lwów, przez p. Niezabitowskiego, o subwencyę na tanią kuchnię studencką — do kom. budżet.

6163. L. s. 8370. Bursa jubileuszowa, Sanok, przez p. Laskowskiego, o subwencyę — do kom. budżet.
6164. L. s. 8371. Marya Kubikówna, nauczycielka w Chałupkach, Lwów. przez p. Żardeckiego, o zapomogę na koszty leczenia — do kom. szkolnej.
6165. L. s. 8372. Polskie Tow. emigracyjne, Kraków, przez p. Hupkę, o subwencyę na polski »Przegląd emigracyjny«, »Pracę« i inne wydawnictwa — do kom. budżet.
6166. L. s. 8373. Pol. Towarzystwo emigracyjne, Kraków, przez p. Hupkę, o subwencyę na schronisko noclegowe dla wychodźców — do kom. budżet.
6167. L. s. 8374. Pol. Towarzystwo emigracyjne, Kraków, przez p. Hupkę, o subwencyę na podróże informacyjne i misyjne — do kom. budżet.
6168. L. s. 8375. Wolf Engelberg, dzierżawca myt kraj., Rzeszów, przez p. Jędrzejowicza, o przyznanie odszkodowania — do kom. drogowej.
6169. L. s. 7376. Leona Jankiewicz, przełożona Zgromadzenia SS. Służebniczek N. M. P., Starawieś, przez p. Jędrzejowicza, o subwencyę na rozszerzenie nowicyatu — do kom. budżet.
6170. L. s. 8377. Gmina Zakopane, przez p. Bednarskiego, o zwolnienie gminy od obowiązku zwracania funduszowi krajowemu dopłaty w kwocie 12.500 K — i o nowelę do ustawy, by nadwyżki z opłat komunalnych przyznano gminie na cele inwestycji — do kom. gminnej.
6171. L. s. 8378. Drożnicy dróg kraj. powiatu nowotarskiego, przez p. Bednarskiego, o podwyższenie płacy i przyjęcie na etat stałej służby i t. d. — do kom. budżet.
6172. L. s. 8379. Polskie Towarzystwo szkoły średniej, Czerniowce, przez p. Leę, o subwencyę dla gimnazjum polskiego — do kom. budżet.
6173. L. s. 8380. Komitet parafialny kościoła św. Floryana, Kraków, przez p. Leę, o drugą ratę przyznanej subwencyi na cele restauracji zabytków — do kom. budżetowej.
6174. L. s. 8381. Galicyjsko-bukowiński Wydział ewangelicki, Biała, przez p. Haempla, o subwencyę na utrzymanie szkół ewangelickich — do kom. budżetowej.
6175. L. s. 8382. Marcyanna Zakrzewska, wdowa po sekretarzu Wydziału krajowego, Lwów, przez p. Głabińskiego, o zapomogę — do kom. budżetowej.
6176. L. s. 8383. Helena Stachów, była służąca przy magazynach szpitala lwowskiego, Miłoszowce, przez posła Głabińskiego, o zapomogę — do kom. budżetowej.
6177. L. s. 8384. P. U. którem exhibuje się petycyę emerytowanych nauczycieli i nauczycielek oraz wdów, przez p. Adama, o polepszenie bytu, a mianowicie: 1) Otylia Kostańska, wdowa po nauczycielu, Skole; 2) Leon Kozankiewicz, em. nauczyciel, Horodenka; 3) Ignacy Krzyżanowski, em. nauczyciel, Stanisławów; 4) Ambroży Petryna, em. nauczyciel, Stryj; 5) Marya Senicowa, wdowa po nauczycielu, Stryj; 6) Jan Olchowy, em. nauczyciel, Stryj; 7) Marya Sułykowa, wdowa po nauczycielu, Stryj; 8) Antonina Komarowa, wdowa po nauczycielu, Stryj; 9) Anna Orłowska, wdowa po nauczycielu, Stryj; 10) Eustachy Chominiec, em. nauczyciel, Stryj; 11) Nauczyciele miasta Rzeszowa; 12) Jakób Gierus, em. nauczyciel, Stryj — do kom. szkolnej.
6178. L. s. 8385. P. U. którem exhibuje się petycyę 57. emerytowanych nauczycieli i nauczycielek, tudzież wdów po nauczycielach, wniesione przez p. Bandrowskiego, o polepszenie bytu, a mianowicie: 1) Józef Winnicki, em. nauczyciel, Kasperowce; 2) Stanisława Niedźwiecka, em. nauczycielka, Gródek; 3) Kamila Kamińska i Zofia Sywula, wdowy po nauczycielach, Tarnopol; 4) Joanna Witkowska, wdowa po nauczycielu, Złoczów; 5) Zygmunt Kaczorowski, em. nauczyciel, Żółkiew; 6) Dymitr Jezierski, em. nauczyciel, Rokitno; 7) Malwina Jasińska, wdowa po nauczycielu, Stanisławów; 8) Wincenty Szyncel, em. nauczyciel, Ropeczyce; 9) Matylda Kisiełwska, wdowa po nauczycielu, Tarnopol; 10) Leon Lewicki, em. nauczyciel, Sambor; 11) Marcin Lubaczewski, em. nauczyciel, Bolechów; 12) Karolina Dyrdzińska, wdowa po nauczycielu, Przemyśl; 13) Wojciech Putala, em. nauczyciel, Zagórze; 14) Anastazyja Grabowska, em. nauczycielka, Tarnów; 15) Sabina Kruszelnicka, wdowa po nauczycielu, Tarnopol; 16) Stanisław Winiarski, em. nauczyciel, Stanisławów; 17) Paulina Filipowicz, wdowa po nauczycielu, Kosów; 18) Józefa Herman, em. nauczycielka, Lwów; 19) Honorata z Domaników Wizimirska em. nauczycielka, Lwów; 20) Eustachy Domanik, em. nauczyciel, Lwów; 21) Marya Tyłło, wdowa po nauczycielu, Winniki; 22) Jan Lisieniecki, em. nauczyciel, Buczacz:

23) Aleksander Ludkiewicz, em. nauczyciel, Gliniany; 24) Ludwika Waymann, wdowa po nauczycielu, Stryj; 25) Sydonia Winnicka, em. nauczycielka, Tarnopol; 26) Franciszek Borodziec, em. nauczyciel, Dynów; 27) Karolina Dudkowa, wdowa po nauczycielu, Przemyśl; 28) Antonina Szostkiewicz, wdowa po nauczycielu, Tomaszów; 29) Wojciech Szajna, em. nauczyciel, Przemyśl; 30) Amalia Dąbrowska, wdowa po nauczycielu, Skole; 31) Adolfina Czekońska, wdowa po nauczycielu, Drohobycz; 32) Marya Gorecka, wdowa po nauczycielu, Lwów; 33) Jan Reichelt, em. nauczyciel, Ułaszowce; 34) Aleksander Warecki, em. nauczyciel, Brody; 35) Jan Mikowski, em. nauczyciel, Uhnów; 36) Walerya Mikulińska, wdowa po nauczycielu, Złoczów; 37) Aleksander Szabel, em. nauczyciel, Tarnopol; 38) Józefa Madurowicz, wdowa po nauczycielu, Złoczów; 39) Helena Jankowska, wdowa po nauczycielu, Złoczów; 40) Eliasz Kukurudza, em. nauczyciel, Złoczów; 41) Aleksander Nahorniak, em. nauczyciel, Złoczów; 42) Józefa Gulinowa, wdowa po nauczycielu, Złoczów; 43) Ignacy Zadolinny, em. nauczyciel, Złoczów; 44) Mikołaj Kaudelko, em. nauczyciel, Przemyśl; 45) Jakób Gawroń, em. nauczyciel, Żwiernik; 46) Marya Ryniewicz, wdowa po nauczycielu, Stanisławów; 47) Jan Czornysz, em. nauczyciel, Złoczów; 48) Marya Sadowa, wdowa po nauczycielu, Pilzno; 49) Anna Machalska, wdowa po nauczycielu, Pilzno; 50) Marya Frydrychowa, wdowa po nauczycielu, Lwów; 51) Józefa Barbara Mrówczyńska, em. nauczycielka, Lwów; 52) Teodor Gerulak, em. nauczyciel, Horodenka; 53) Klementyna Pawliszakowa, wdowa po nauczycielu, Horodenka; 54) Leopold Pokorski, em. nauczyciel, Horodenka; 55) Karolina Łuczyńska, em. nauczycielka, Horodenka; 56) Włodzimierz Ortyński, sierota, po nauczycielu, Sambor; 57) Jan Jakimów, em. nauczyciel, Lwów — do kom. szkolnej.

6179. L. s. 8386. Stanisław Petrycki, em. nauczyciel, Kraków, przez p. Maryewskiego, o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
6180. L. s. 8387. Liga pomocy przemysłowej, Lwów, przez p. Halbana, o podwyższenie dotacji na akcję zakładania warstatów studenckich — do kom. budżetowej.
6181. L. s. 8388. Liga pomocy przemysłowej, Lwów, przez p. Halbana, o podwyższenie rocznej dotacji na utrzymanie wystawy ruchomej — do kom. budżetowej.
6182. L. s. 8389. Liga pomocy przemysłowej, Lwów, przez p. Halbana, o subwencję na działalność eksportową — do kom. budżetowej.
6183. L. s. 8390. Liga pomocy przemysłowej, Lwów, przez p. Halbana, o subwencję na pokrycie kosztów wydawnictwa »Skorowidza przemysłu i handlu« — do kom. budżetowej.
6184. L. s. 8391. Gmina miasta Bóbrki, przez p. Mycielskiego Stanisława, o przekształcenie szkoły żeńskiej im. cesarzowej Elżbiety na wydziałową — do kom. szkolnej.
6185. L. s. 8392. Stowarzyszenie Rady opiekuńczej, Kraków, przez p. Maryewskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
6186. L. s. 8393. Polska bursa rękodzielnicza i handl, im. Dekerta, Lwów, przez p. Żardeckiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
6187. L. s. 8394. Komitet gospodarczego Zjazdu, Kraków, przez p. Götza, o subwencję na wydanie Pamiętnika Zjazdu — do kom. budżetowej.
6188. L. s. 8395. Towarzystwo Szkoły Ludowej, Tarnopol, przez p. Michałowskiego, o subwencję na szkołę dla analfabetów — do kom. budżetowej.
6189. L. s. 8396. Zarząd Muzeum podolskiego, Tarnopol, przez p. Michałowskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
6190. L. s. 8397. Bursa im. Króla Kazimierza Wielkiego, Tarnopol, przez p. Michałowskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
6191. L. s. 8398. Tow. Szkoły ludowej, Tarnopol, przez p. Michałowskiego, o subwencję dla 3-letniej szkoły handlowej uzupełniającej — do kom. budżetowej.
6192. L. s. 8399. Komitet wykładów popularnych codziennych, Tarnopol, przez p. Michałowskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
6193. L. s. 8400. Dwuletnia Szkoła handlowa, Tarnopol, przez p. Michałowskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
6194. L. s. 8401. Przedłożona SS. św. Józefa, Tarnopol, przez p. Michałowskiego, o subwencję dla naukowych zakładów żeńskich — do kom. budżetowej.

6195. L. s. 8402. Sekcja III. Rady opiekuńczej i sekcja »Ochrony dzieci polskich« Związku niewiast katol. Kraków, przez p. Federowicza, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6196. L. s. 8403. Towarzystwo kolonij wakacyjnych w Kochawinie, przez p. Federowicza, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6197. L. s. 8404. Zarząd powszechnych wykładów uniwersyteckich, Lwów, przez członka Sejmu Finkla, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6198. L. s. 8405. Towarzystwo historyczne, Lwów, przez członka Sejmu Finkla, o podwyższenie subwencyi — do kom. budżetowej.
6199. L. s. 8406. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Bاندrowskiego i Adama, o zrównanie poborów nauczycieli z poborami urzędników państwowych czterech rang i o wydanie pragmatyki służbowej — do kom. szkolnej.
6200. L. s. 8407. I. Koło Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Głabińskiego, o subwencyę na utrzymanie szkół polskich i ochronek — do kom. budżetowej.
6201. L. s. 8408. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Głabińskiego, o podwyższenie subwencyi na utrzymanie szkoły wydziałowej w Czechowicach — do kom. budżetowej.
6202. L. s. 8409. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Głabińskiego, o podwyższenie subwencyi na utrzymanie szkoły w Jaworzu średnim na Śląsku — do kom. budżetowej.
6203. L. s. 8410. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Głabińskiego, o podwyższenie subwencyi na utrzymanie szkoły polskiej w Maryańskich Górach (Morawy) — do kom. budżetowej.
6204. L. s. 8411. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Głabińskiego, o podwyższenie subwencyi na szkołę w Radwanicach na Śląsku — do kom. budżetowej.
6205. L. s. 8412. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Głabińskiego, o podwyższenie subwencyi w Hermanicach — do kom. budżetowej.
6206. L. s. 8413. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Głabińskiego, o podwyższenie subwencyi na szkołę w Hałcnowie pod Białą — do kom. budżetowej.
6207. L. s. 8414. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, z prośbą Tow. Szkoły ludowej w Tarnopolu, przez p. Ciuchcińskiego, o subwencyę na bursę — do kom. budżetowej.
6208. L. s. 8415. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, z prośbą Tow. Szkoły ludowej w Drohobyczu, przez p. Skarbka, o subwencyę na bursę — do kom. budżetowej.
6209. L. s. 8416. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, z prośbą Tow. Szkoły ludowej w Jaworowie, przez członka Sejmu Fiedlera, o subwencyę na bursę — do kom. budżetowej.
6210. L. s. 8417. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, z prośbą Koła Tow. Szkoły ludowej w Krakowie, przez p. Skarbka, o subwencyę na czytelnie polskie i kursa analfabetów w Bośni.
6211. L. s. 8418. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej w Krakowie, z prośbą Koła Pań Tow. Szkoły ludowej, Przemyśl, przez p. Battaglię o subwencyę na bursę — do kom. budżetowej.
6212. L. s. 8419. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej w Krakowie, przez p. Landaua, o podwyższenie subwencyi na utrzymanie szkoły polskiej w Przywozie (Morawy) — do kom. budżetowej.
6213. L. s. 8420. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej w Krakowie, przez p. Landaua, o podwyższenie subwencyi na utrzymanie seminarium naucz. w Białej — do kom. budżetowej.
6214. L. s. 8421. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej w Krakowie przez p. Landaua, o podwyższenie subwencyi na polskie gimnazjum realne w Białej — do kom. budżetowej.
6215. L. s. 8422. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej w Krakowie, przez p. Maryewskiego, o podwyższenie subwencyi na szkoły polskie w Białej — do kom. budżetowej.

6216. L. s. 8423. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej w Krakowie, przez p. Maryewskiego, o podwyższenie subwencji na szkołę polską w Leszczynach. — do kom. budżetowej.
6217. L. s. 8424. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez posła Landaua, o podwyższenie subwencji na szkoły polskie w Morawskiej-Ostrawie. — do kom. budżetowej.
6218. L. s. 8425. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, z prośbą Towarzystwa wspierającego utrzymanie polskiej bursy, realnego gimnazjum w Orłowej, przez p. Bednarskiego, o subwencyę na bursę. — do kom. budżetowej.
6219. L. s. 8426. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Bednarskiego, o podwyższenie subwencji na polskie gimnazjum realne w Orłowej. — do kom. budżetowej.
6220. L. s. 8427. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Bednarskiego, o podwyższenie subwencji na utrzymanie szkółki początkowej polskiej w Witkowicach. — do kom. budżetowej.
6221. L. s. 8428. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Sałę, o subwencyę na utrzymanie wydawnictwa »Przewodnika oświatowego«. — do kom. budżetowej.
6222. L. s. 8429. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Sałę o subwencyę na ochronki i uczelnie Towarzystwa Szkoły ludowej. — do kom. budżetowej.
6223. L. s. 8430. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Michałowskiego, o subwencyę na utrzymanie centralnej Wypożyczalni Prześroczy. — do kom. budżetowej.
6224. L. s. 8431. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Sarego, o podwyższenie subwencji na wydawnictwo książkowe. — do kom. budżetowej.
6225. L. s. 8432. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Skarbka, o subwencyę na rzecz bursy Towarzystwa Szkoły ludowej w Sniatynie. — do kom. budżetowej.
6226. L. s. 8433. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, z prośbą Koła Tow. Szkoły ludowej w Krakowie, przez p. Skarbka, o subwencyę na budowę szkoły polskiej w Maryańskich Górach. — do kom. budżetowej.
6227. L. s. 8434. Gmina Szczyrowice, przez p. Sałę, o wydzielenie z okręgu radziechowskiego i przydzielenie do brodzkiego. — do kom. administracyjnej.
6228. L. s. 8435. Związek polskiego Towarzystwa gimnastycznego »Sokół«, Lwów, przez p. Głabińskiego, o podwyższenie ryczałtu dla gimnastycznych Towarzystw sokolich polskich i ruskich. — do kom. budżetowej.
6229. L. s. 8436. Związek polskiego Towarzystwa gimnastycznego »Sokół«, Lwów, przez p. Głabińskiego, o podwyższenie subwencji. — do kom. budżetowej.
6230. L. s. 8437. Zofia Zielińska, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego, Lwów, przez p. Głabińskiego, o zapomogę. — do kom. budżetowej.
6231. L. s. 8438. Stowarzyszenie »Bratnia pomoc rękodzielników szewskich«, Lwów, przez p. Głabińskiego, o subwencyę. — do kom. budżetowej.
6232. L. s. 8439. Zwierzchność gminna Busk, przez p. St. H. Badeniego, o przekształcenie szkoły na wydziałową. — do kom. szkolnej.
6233. L. s. 8440. Towarzystwo »Opieka nad młodzieżą szkół średnich«, Tarnów, przez p. Tertila, o subwencyę. — do kom. budżetowej.
6234. L. s. 8441. Komitet braci Miłosierdzia, Zebrzydowice, przez p. Merunowicza, o subwencyę na utrzymanie szpitala. — do kom. budżetowej.
6235. L. s. 8442. Komitet braci Miłosierdzia, Zebrzydowice, przez p. Merunowicza, o subwencyę na restauracyę kościoła. — do kom. budżetowej.
6236. L. s. 8443. Marya z Haniewskich Fernowa nauczycielka, Bryńce zagórne, przez p. Merunowicza, o policzenie lat. — do kom. szkolnej.
6237. L. s. 8444. Gmina Pakoszówka, przez p. Wrześniowskiego, o zwolnienie od pre-stacyi na nauczyciela. — do kom. szkolnej.
6238. L. s. 8445. Polskie Towarzystwo gimn. Sokół w Zagórz, przez p. Wrześniowskiego, o subwencyę. — do kom. budżetowej.
6239. L. s. 8446. Gmina Bóbrka, przez p. Halbana, o przekształcenie 6-kl. szkoły żeńskiej na wydziałową. — do kom. szkolnej.

6240. L. s. 8447. Centralny Zakład dla meteorologii i geodynamiki, Wiedeń, przez członka Sejmu Finkla, o subwencyę. — do kom. budżetowej.
6241. L. s. 8448. Zwierzchność gminna Wał-Ruda przez p. Götza o darowanie rat pożyczki na budowę szkoły. — do kom. szkolnej.
6242. L. s. 8449. Franciszka Krajewska, nauczycielka, Polana, przez p. Abrahamowicza, o policzenie lat służby. — do kom. szkolnej.
6243. L. s. 8450. Zgromadzenie Służebnic Serca Jezusowego, Kraków, przez p. Niezabitońskiego, o subwencyę na przytulisko i szkołę praktyczną dla służących. — do kom. budżetowej.
6244. L. s. 8451. Gmina miasta Śniatyna, przez p. Moysę, o przemianę szkoły realnej na gimnazjum realne. — do kom. szkolnej.
6245. L. s. 8452. Jan Macewicz nauczyciel, Horodenka, przez p. A. Theodorowicza, o dodatek pięcioletni. — do kom. szkolnej.
6246. L. s. 8453. Jan Macewicz, nauczyciel, Horodenka, przez p. A. Theodorowicza, o policzenie lat. — do kom. szkolnej.
6247. L. s. 8454. Liga Pomocy przemysłowej, Lwów, przez p. Halbana, o subwencyę na cele organizacyi przemysłu domowego, Seminarjum przemysłu domowego i kursów wędrownych. — do kom. budżetowej.
6248. L. s. 8455. Józef Kościeszka Kołakowski emer. funkcjonaryusz szpitala, Lwów, przez p. Loewensteina, o dar z łaski i podwyższenie emerytury. — do kom. budżetowej.
6249. L. s. 8456. Rada szkolna miejscowa, Słobódka dolna, przez p. Stan. H. Badeniego, o dodatkowe przyznanie zasiłku na pokrycie kosztów budowy szkoły. — do kom. szkolnej.
6250. L. s. 8457. Gmina Uście zielone, przez p. St. H. Badeniego o kreowanie sądu. — do kom. prawniczej.
6251. L. s. 8458. Gmina Uście zielone, przez p. Viviena o kreowanie sądu. — do kom. prawniczej.
6252. L. s. 8459. Gmina Gołogóry, przez p. Adama o kreowanie sądu. — do kom. prawniczej.
- 6252/a L. s. 8460. Towarzystwo wzaj. pomocy rękodzielników i przemysłowców »Rodzina«, Lwów, przez p. Adama o subwencyę. — do kom. budżetowej.
6253. L. s. 8461. Wydział lekarski Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, przez p. Jabłońskiego, o subwencyę dla »Rocznika lekarskiego«. — do kom. budżetowej.
6254. L. s. 8462. Melachiasz Zaunkönig, emer. nauczyciel, Czerniowce, przez p. Bandrowskiego, o policzenie lat. — do kom. szkolnej.
6255. L. s. 8463. Reprezentacya powiatowa Kamionka strumiłowa, przez p. St. Badeniego, o utworzenie sądu obwodowego w Kamionce — do kom. prawniczej.
6256. L. s. 8464. Towarzystwo »Akademiczna Hromada«, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencyę — do kom. budżet.
6257. L. s. 8465. Wydawnictwo Zakonu OO. Bazylianów, Żółkiew, przez p. Kiweluka, o podwyższenie subwencyi na wydawnictwo — do komisyi budżet.
6258. L. s. 8466. Towarzystwo »Ruskych Żenszczyn«, przez p. Kiweluka, o subwencyę na ochronkę — do kom. budżet.
6259. L. s. 8467. Towarzystwo »Ruska bursa«, Brzeżany, przez p. Kiweluka, o subwencyę — do kom. budżet.
6260. L. s. 8468. Dr. Mieczysław Kowalewski, prof. Akademii rolniczej Dublany, przez Wydział kraj., o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6261. L. s. 8469. Gmina miasta Krakowa, przez p. Lea, o wydanie ustawy o obowiązku budowania kanałów domowych i łączenia ich z kanałem miejskim — do komisyi gminnej.
6262. L. s. 8470. Uniwersytet ludowy im. A. Mickiewicza, Kraków, przez p. Lea, o subwencyę — do kom. budżet.
6263. L. s. 8471. Stan. Cichy, woźny kraj. Archiwum grodzkich i ziemskich, Kraków, przez p. Lea, o podwyższenie dodatku służbowego — do kom. budżet.
6264. L. s. 8472. Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego, Kraków, przez p. Z. Tarnowskiego, o subwencyę na krzewienie wiedzy rolniczej wśród ludności wiejskiej — do kom. budżet.

6265. L. s. 8473. Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego, Kraków, przez p. Z. Tarnowskiego, o subwencyę na utrzymanie instruktorów powiatowych — do kom. budżet.
6266. L. s. 8474. Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego, Kraków, przez p. Z. Tarnowskiego, o subwencyę na premiowanie chlewni zarodowych — do kom. budżet.
6267. L. s. 8475. Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego, Kraków, przez p. Z. Tarnowskiego, o subwencyę na prowadzenie szkółek zbożowych — do kom. budżet.
6268. L. s. 8476. Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego, Kraków, przez p. Z. Tarnowskiego, o subwencyę na urządzenie wystawy hodowlanej — do kom. budżet.
6269. L. s. 8477. Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego, Kraków, przez p. Z. Tarnowskiego, o subwencyę na cele Związku spółek rolniczych — do kom. budżet.
6270. L. s. 8478. Marya Ulmanówna, em. nauczycielka, Rozwadów, przez p. Z. Tarnowskiego, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6271. L. s. 8479. Pol. Towarzystwo gimnastyczne »Sokół«, Tarnobrzeg, przez p. Z. Tarnowskiego, o subwencyę — do kom. budżet.
6272. L. s. 8480. Zarząd taniej kuchni, Tarnopol, przez p. Kiweluka, o subwencyę — do kom. budżet.
6273. L. s. 8481. Towarzystwo »Ruska Zachoronka«, Tarnopol, przez p. Kiweluka, o subwencyę — do kom. budżet.
6274. L. s. 8482. Główny Wydział Tow. »Proświta«, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencyę na cele ekonomiczne dla Towarzystwa — do kom. budżet.
6275. L. s. 8483. Główny Wydział Tow. »Proświta«, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencyę na szkołę żeńskiego gospodarstwa wiejskiego — do kom. budżet.
6276. L. s. 8484. Główny Wydział Towarzystwa »Proświta«, Lwów, przez p. Kiweluka, o podwyższenie subwencyi na szkołę rolniczą w Miłowanu i o subwencyę na pokrycie kosztów przebudowy szkoły — do kom. budżet.
6277. L. s. 8485. Rada szkolna miejscowa, Zimna Woda, przez p. Bandrowskiego, o przesunięcie do wyższej klasy płac nauczycielskich — do kom. szkolnej.
6278. L. s. 8486. Narya Niedzielska, kierowniczką szkoły malarstwa i przemysłu artystycznego, Kraków, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na rozwinięcie szkoły — do kom. budżet.
6279. L. s. 8487. Paweł Borowa, uczeń Konserwatorium muzycznego, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o zasiłek na studia — do kom. budżet.
6280. L. s. 8488. Matylda Czechowa, wdowa po zarządcy szpitala, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. budżet.
6281. L. s. 8489. Agnieszka Baim, wdowa po dozorczy chorych, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o stałe zaopatrzenie — do kom. budżet.
6282. L. s. 8490. Walentyna Bobrowska, wdowa po inżynierze biura kolejowego, Żywiec, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. budżet.
6283. L. s. 8491. Komitet pracy oświatowej im. Maryi Wysłouchowej, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę dla czasopisma »Zorzy ojczystej« — do kom. budżet.
6284. L. s. 8492. Towarzystwo przyjaciół sztuk pięknych, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę — do kom. budżet.
6285. L. s. 8493. Towarzystwo nauczycieli religii mojżeszowej w Galicyi, o subwencyę na wydawnictwo »Wychowanie i oświata« — do kom. budżet.
6286. L. s. 8494. Zarząd Tow. Szkoły lud., Tarnopol, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na 11. szkół utrzymywanych przez Towarzystwo — do kom. budżet.
6287. L. s. 8495. Polacy z gmin Rasztowce i Dubkowce, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na dokończenie kościółka — do kom. budżet.
6288. L. s. 8496. Marcela Majkowska, wdowa po nauczycielu, Hłuboczek wielki, przez p. Bandrowskiego, o podwyższenie pensyi wdowiej — do kom. szkolnej.
6289. L. s. 8497. Ochronka jubileuszowa dla dzieci żydowskich, Kołomyja, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę — do kom. budżet.
6290. L. s. 8498. Siostra Marya Agnieszka Kosińska, przełożona ochronki i szwalni SS. Felicyanek, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na ochronkę — do kom. budżet.
6291. L. s. 8499. SS. Miłosierdzia św. Józefa, Krosno, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na ochronkę — do kom. budżet.
6292. L. s. 8500. Przełożenstwo zboru izraelskiego, Tarnopol, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na szpital — do kom. budżet.

6293. L. s. 8501. Gmina m. Lwowa, przez p. Bandrowskiego, o urządzenie zakładu dla nieuleczalnie chorych — do kom. sanitarnej.
6294. L. s. 8502. Towarzystwo numizmatyczne, Kraków, przez p. Bandrowskiego, o podwyższenie subwencji — do kom. budżet.
6295. L. s. 8503. Dyrekcyja zakładu głuchoniemych, Lwów, przez p. Bandrowskiego, w sprawie zapewnienia ze strony kraju wypłaty emerytur wdowich dla nauczycieli — do kom. szkolnej.
6296. L. s. 8504. Kraj. Związek zdrojowisk i uzdrowisk, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na cele ekonomiczno-społeczne związku — do kom. budżet.
6297. L. s. 8505. Zofia z Zakrzewskich Mykietynowa, wdowa po nauczycielu, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. budżet.
6298. L. s. 8506. Zgromadzenie SS. Miłosierdzia, Bursztyn, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na szpital — do kom. budżet.
6299. L. s. 8507. Lecznicza kolonia dla żydowskiej dziatwy w Rabce, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę — do kom. budżet.
6300. L. s. 8508. Karolina Andahazy, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. budżet.
6301. L. s. 8509. Towarzystwo im. św. Jadwigi, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na dom opieki i schronisk dla sług — do kom. budżet.
6302. L. s. 8510. Tow. »Przyjaźń«, Cięcina, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na pokrycie kosztów budowy domu — do kom. budżet.
6303. L. s. 8511. Krakowskie Tow. lekarskie, Kraków, przez p. Bandrowskiego, o podwyższenie subwencji — do kom. budżet.
6304. L. s. 8512. Reprezentacyja powiatu kolbuszowskiego, przez p. Bandrowskiego, o założenie szkoły średniej — do kom. szkolnej.
6305. L. s. 8513. Magdalena Boraczyńska, była służąca szpitalika św. Zofii, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o pensyę — do kom. budżet.
6306. L. s. 8514. Olga Fischer, emer. nauczycielka, Kraków, przez p. Bandrowskiego, o dodatki pięcioletnie — do kom. szkolnej.
6307. L. s. 8515. Leon Kozakiewicz, emer. nauczyciel, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. szkol.
6308. L. s. 8516. Pol. Towarzystwo gimnast. »Sokół«, Jaworzno, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę — do kom. budżet.
6309. L. s. 8517. Włodzimierz Kaczorowski, naucz. Białoboki, przez p. Bandrowskiego, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6310. L. s. 8518. Pogorzelcy gminy Krzywezy n/S., przez p. Bandrowskiego, o doraźną pomoc — do kom. budżet.
6311. L. s. 8519. Karolina Dyrdzińska, wdowa po nauczycielu, Przemyśl, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. szkolnej.
6312. L. s. 8520. Marya Anaczewska, wdowa po stróżu Wydziału kraj., Lwów, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. budżet.
6313. L. s. 8521. Zakład opuszczonych dzieci J. Żurowskiej, Prądnik czerwony, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę — do kom. budżet.
6314. L. s. 8522. Zakład św. Heleny, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o podwyższenie subwencji — do kom. budżet.
6315. L. s. 8523. Przytulisko uczestników powstania z r. 1863/64, Kraków, przez p. Bandrowskiego, o stałe zaopatrzenie — do kom. budżet.
6316. L. s. 8524. Marya Nydza, była służąca szpitala, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę — do kom. budżet.
6317. L. s. 8525. Ludwik Jelita Ludkiewicz, emer. rządcza szpitala, Gliniany, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. budżet.
6318. L. s. 8526. Gmina miasta Kolbuszowej, przez p. Bandrowskiego, o kreowanie średniej szkoły realnej — do kom. szkolnej.
6319. L. s. 8527. Czytelnia polska im. A. hr. Potockiego w Żółkwi, przez p. Bandrowskiego, o zasiłek na dokończenie domu — do kom. budżet.
6320. L. s. 8528. Pol. Towarzystwo gimnast. »Sokół«, Rawa, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na budowę sokolni — do kom. budżet.
6321. L. s. 8529. Zarząd główny Macierzy szkolnej w Cieszynie, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę — do kom. budżet.

6322. L. s. 8530. Cecylia Karwańska, wdowa po nauczycielu, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o przedłużenie datku na wychowanie córki — do kom. szkolnej.
6323. L. s. 8531. Jan Biliński, emer. nauczyciel, Lwów, przez p. Bandrowskiego. o do-datek pięcioletni — do kom. szkolnej.
6324. L. s. 8532. Wiktorya Huthówna, emer. nauczycielka, Moszczany, przez p. Bandrowskiego, o podwyższenie pensyi — do kom. szkolnej.
6325. L. s. 8533. Władysława Medwecka, wdowa po nauczycielu, Przemyśl, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. szkolnej.
6326. L. s. 8534. Helena Bugłowa, nauczycielka, Dąbrowica, pow. Tarnów, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę na koszt leczenia — do kom. szkolnej.
6327. L. s. 8535. Mojżesz Jonas, nauczyciel religii mojżeszowej, Trembowla, przez p. Bandrowskiego, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6328. L. s. 8536. Komitet wydawnictwa zbiorowego Maryi Bartusówny, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na wydawnictwo — do kom. budżetowej.
6329. L. s. 8537. Towarzystwo ludoznawcze, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na wydawnictwo.
6330. L. s. 8538. Towarzystwo literackie im. A. Mickiewicza, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na wydawnictwo — do kom. budżetowej.
6331. L. s. 8539. Bursa im. A. Mickiewicza, Sokal, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6332. L. s. 8540. Bursa polska, Horodenka, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę. — do kom. budżetowej.
6333. L. s. 8541. Towarzystwo wzajemnej pomocy studentów politechniki, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6334. L. s. 8542. Olga Pilecka, słuchaczka Akademii muzyki, Wiedeń, przez p. Bandrowskiego, o zasiłek na studia — do kom. budżetowej.
6335. L. s. 8543. Strycharski Tadeusz, dyetaryusz szpitala, Kraków, przez p. Landaua, o veniam aetatis — do kom. petycyjnej.
6336. L. s. 8544. Zwierzchność gminy Strzyżów, przez p. Bandrowskiego, o kreowanie gimnazjum lub realnego gimnazjum — do kom. szkolnej.
6337. L. s. 8545. Towarzystwo drukarzy, odlewaczy czcionek i pokrewnych zawodów »Ognisko«, Lwów, przez p. Adama, o subwencyę na schronisko dla chorych w Mikuliczynie — do kom. budżetowej.
6338. L. s. 8546. Marya Langnerowa, wdowa po urzędniku biura kol., Lwów, przez p. Adama, o zapomogę — do kom. budżetowej.
6339. L. s. 8547. Gmina Romanówka, przez p. Adama, o wydzielenie z okręgu radziechowskiego, a przydzielenie do okręgu brodzkiego — do kom. administracyjnej.
6340. L. s. 8548. Kółko pracy kobiet, Kosów, przez p. Głabińskiego, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6341. L. s. 8549. Towarzystwo pryw. seminaryum nauczycielskiego żeńskiego, Stanisławów, przez p. Głabińskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
6342. L. s. 8550. Sabina z Hoszowskich Niewiadomska, wdowa po inżynierze, Lwów, przez p. Głabińskiego, o podwyższenie pensyi wdowiej — do kom. budżetowej.
6343. L. s. 8551. Koło króla Sobieskiego, polskiego Towarzystwa Szkoły ludowej, Wiedeń, przez p. Głabińskiego, o subwencyę na ochronkę — do kom. budżetowej.
6344. L. s. 8552. Stanisława Lenkiewicz, ksieni P. P. Benedyktynek, Przemyśl, przez p. Głabińskiego, o subwencyę na budowę internatu — do kom. budżetowej.
6345. L. s. 8553. Stanisława Lenkiewicz, ksieni P. P. Benedyktynek, Przemyśl, przez p. Głabińskiego, o subwencyę na utrzymanie internatu — do kom. budżetowej.
6346. L. s. 8554. Konwent P. P. Benedyktynek, Przemyśl, przez p. Głabińskiego, o subwencyę na zakupno środków naukowych dla pryw. seminaryum nauczycielskiego żeńskiego. — do kom. budżetowej.
6347. L. s. 8555. Główny Wydział Tow. Proświta, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencyę na pokrycie wydatków, połączonych z akcją zwalczania analfabetyzmu — do kom. budżetowej.
6348. L. s. 8556. Główny Wydział Tow. Proświta, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencyę na książki dla członków i na miesięcznik »Pismo z Proświty« — do kom. budżet.
6349. L. s. 8557. Główny Wydział Towarzystwa Proświta, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencyę na szkołę handlową — do kom. budżetowej.

6350. L. s. 8558. Stowarzyszenie kobiet ku wychowaniu ubogich sierót izraelickich, Kraków, przez p. Landaua, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6351. L. s. 8559. Droźnicy powiatu tarnowskiego, przez p. Witosa, o polepszenie bytu — do kom. drogowej.
6352. L. s. 8560. Towarzystwo muzyczne, Brody, przez p. Sałę, o subwencyę — do kom. budżetowej,
6353. L. s. 8561. Karolina Paszkowska, wdowa po urzędniku Wydz. krajowego, Lwów, przez p. Makucha, o zapomogę — do kom. budżetowej.
6354. L. s. 8562. Teofila Rzeczycka, wdowa po dyetaryuszu Wydz. krajowego, Bobowa, przez p. Makucha, o zapomogę — do kom. budżetowej.
6355. L. s. 8563. Jan Korybutiak i Józef Kowalski emer. nauczyciele, Kołomyja, przez p. Kleskiego, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6355. L. s. 8564. Towarzystwo gimn. Sokół, Lubaczów, przez p. Jampolskiego, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6357. L. s. 8565. Koło mechaników, słuchaczy politechniki, Lwów, przez członka Sejmu Fiedlera, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6358. L. s. 8566. Towarzystwo »Domu zdrowia« uczącej się młodzieży polskiej »Pomoc bratnia«, Zakopane, przez p. Merunowicza, o zasiłek na budowę sanatorium — do kom. budżetowej.
6359. L. s. 8567. Gmina Uście zielone, przez posła Makucha, o kreowanie sądu. — do kom. prawniczej.
6360. L. s. 8568. Jadwiga Tuzowa, nauczycielka, Przemysłany, przez p. Makucha, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6361. L. s. 8569. Honorata Perejmybida, wdowa po służącym Wydziału kraj., Lwów, przez p. Kiweluka, o zapomogę — do kom. budżetowej.
6362. L. s. 8570. Karol Niedzielski, były słuchacz praw, Lwów, przez p. Bojkę, o zasiłek na śpiew — do kom. budżetowej.
6363. L. s. 8571. Gminy Wola rogowska, przemykowska i Jadowniki, przez p. Bojkę, o obwałowanie kanału Jadownicko-Pojowskiego — do kom. gospodarstwa kraj.
6364. L. s. 8572. Julia Kraczyłowa, wdowa po ekspedytorze Wydziału kraj., Lwów, przez p. Bojkę, o dar z łaski — do kom. budżetowej.
6365. L. s. 8573. Polskie Towarzystwo gimn. Sokół, Gorlice, przez p. Germana o subwencyę — do kom. budżetowej.
6366. L. s. 8574. Zarząd Koła Towarzystwa Szkoły ludowej, Borszczów, przez p. Czar-kowskiego-Golejewskiego, o subwencyę na szkołę w Słobódce turyleckiej — do kom. budżetowej.
6367. L. s. 8575. Zarząd Koła Towarzystwa Szkoły ludowej, Borszczów, przez p. Czar-kowskiego-Golejewskiego, o subwencyę na bursę Towarzystwa Szkoły ludowej — do kom. budżetowej.
6368. L. s. 8576. Wydział Towarzystwa Szkoły średniej, Borszczów, przez p. Czar-kowskiego-Golejewskiego, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6369. L. s. 8577. Towarzystwo bratniej pomocy Domu polskiego, Skała, przez p. Czar-kowskiego-Golejewskiego, o subwencyę na budowę domu — do kom. budżetowej.
6370. L. s. 8578. Towarzystwo św. Jana Złotoustego, Lwów, przez p. Korola o subwen-cyę dla czasopisma »Chrześcijański głos« — do kom. budżetowej.
6371. L. s. 8579. Towarz. bursa żydowska, Buczacz, przez p. St. H. Badeniego o subwencyę — do kom. budżetowej.
6372. L. s. 8580. Towarzystwo św. Stan. Kostki (opieka nad terminatorami), Lwów, przez p. Stan. H. Badeniego, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6373. L. s. 8581. Łucya Stehlikowa, uczenica szkoły sztuk pięknych p. Maryi Niedziel-skiej, Kraków, przez posła Wrześniowskiego, o zasiłek na studia malarskie — do kom. budżetowej.
6374. L. s. 8582. Dr. Jan Blauth, emer. inżynier biura melioracyjnego, Lwów, przez p. Abrahamowicza, o wliczenie do emerytury 3. letniego dodatku służbowego.
6375. L. s. 8583. Towarzystwo głuchoniemych »Nadzieja«, Lwów, przez p. Stadnickiego, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6376. L. s. 8584. Ks. Jan Filar, emer. katecheta w Babińcach, przez członka Sejmu ks. Bilczewskiego, o policzenie do emerytury wikaryatu.

6377. L. s. 8585. Dr. Jan Blauth, emer. inżynier biura melioracyjnego, Lwów, przez p. Kolischera, o wliczenie do emerytury dodatku służbowego — do kom. budżetowej.
6378. L. s. 8586. Towarzystwo Szkoły lud. im. B. Goldmanna, Lwów, przez p. Loewensteina, o subwencję — do kom. budżetowej.
6379. L. s. 8587. Joanna Walewska, wdowa po artyście teatru lwowskiego, Lwów, przez p. Abrahamowicza, o dar z łaski — do kom. budżetowej.
6380. L. s. 8588. Gmina Zarównie, pow. Mielec, przez p. Kędziora, o subwencję na budowę wału na potoku Rów — do kom. gospodarstwa krajowego.
6381. L. s. 8589. Feliks Jakimiak, em. inspicjent szpitala lwowskiego, Lwów przez p. Marsa, o policzenie lat do emerytury — do kom. budżetowej.
6382. L. s. 8590. Towarzystwo higieniczne, Lwów, przez p. Marsa, o subwencję na wydawnictwo — do kom. budżetowej.
6383. L. s. 8591. Marya Rudzka, wdowa po asystencie rach. Wydz. kraj., Lwów, przez p. Loewensteina, o zapomogę — do kom. budżetowej.
6384. L. s. 8592. Wincenty Szymkiewicz, majster kapelusznicy, Nowy Targ, przez p. Bednarskiego, o odpisanie pożyczki z fund. Czarkowskiej-Golejewskiej — do kom. budżetowej.
6385. L. s. 8593. Pryw. seminaryum naucz. żeńskie, Stryj, przez p. Jul. Brunickiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
6386. L. s. 8594. Jędrzej Krupski, nauczyciel w Rzepedzi, przez p. Wrześniowskiego, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6387. L. s. 8595. Gmina Krywe, przez p. Jampolskiego, o zasiłek na kupno gruntu pod szkołę — do kom. szkolnej.
6388. L. s. 8596. Gmina Krywe, przez p. Jampolskiego, o zniesienie prestacyi szkolnej — do komisji szkolnej.
6389. L. s. 8597. Stróże Wydziału krajowego, przez p. Battaglię, o polepszenie bytu — do kom. budżetowej.
6390. L. s. 8598. Towarzystwo bursy św. Wojciecha, Lwów, przez p. Battaglię, o subwencję — do kom. budżetowej.
6391. L. s. 8599. Towarzystwo zabaw ruchowych, Lwów, przez p. Dembowskiego, o subwencję na utrzymanie parku — do kom. budżetowej.
6392. L. s. 8600. Towarzystwo opieki nad internatem dla uczniów seminaryum nauczycielskiego, Czortków, przez p. Dembowskiego, o subwencję na budowę domu dla internatu — do kom. budżetowej.
6393. L. s. 8601. Grzegorz Skulski, emer. nauczyciel, Sambor, przez p. Sobolewskiego, o zaopatrzenie dla sierót po nauczycielu Jandzię — do kom. szkolnej.
6394. L. s. 8602. Komitet bursy, Jasło, przez p. Germana, o subwencję — do kom. budżetowej.
6395. L. s. 8603. Bursa rękodzielnicza im. Dekerta, Lwów, przez p. Rutowskiego o subwencję — do kom. budżetowej.
6396. L. s. 8604. Stowarzyszenie przemysłowe stolarzy, Lwów, przez posła Rutowskiego, o otwarcie krajowego składu materiałów stolarskich i budowlanych — do kom. przemysłowej.
6397. L. s. 8605. Towarzystwo im. M. Kaczkowskiego, Lwów, przez p. Senyka, o subwencję na wydawnictwo — do kom. budżetowej.
6398. L. s. 8606. Towarzystwo im. M. Kaczkowskiego, Lwów, przez p. Senyka, o subwencję na naukę rolniczą — do kom. budżetowej.
6399. L. s. 8607. Towarzystwo kolonii wakacyjnych dla dziatwy mojąszowej, Lwów, przez p. Loewensteina, o subwencję na pokrycie kosztów budowy domu — do kom. budżetowej.
6400. L. s. 8608. Karolina Łuszińska, emer. nauczycielka, Stanisławów, przez p. Bilińskiego, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6401. L. s. 8609. Antonina Werhanowska, emer. nauczycielka, Stanisławów, przez p. Bilińskiego, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6402. L. s. 8610. Kazimiera Celewicz, emer. nauczycielka, Stanisławów, przez p. Bilińskiego, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6403. L. s. 8611. Stanisława Ostrowska, wdowa po nauczycielu, Stanisławów, przez p. Bilińskiego, o podwyższenie pensji wdowiej — do kom. szkolnej.

6404. L. s. 8612. Apolinary Staszewski, emer. nauczyciel, Sambor, przez p. Sobolewskiego, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6405. L. s. 8613. Ks. Bolesław Twardowski, probosz w Tarnopolu, przez p. Tadeusza Cieńskiego, o subwencyę na bramę wchodową — do kom. budżetowej.
6406. L. s. 8614. Antoni Barancewicz, emer. inżynier Wydziału krajowego, Stanisławów, przez p. Tad. Cieńskiego, o przyznanie tytułu i charakteru starszego inżyniera i podwyższenie emerytury — do kom. budżetowej.
6407. L. s. 8615. Związek szynkarzy, Lwów, przez p. Loewensteina, o zmianę poboru opłat szynkarskich — do kom. administracyjnej.
6408. L. s. 8616. SS. Urszulanki, Stanisławów, przez p. W. Korytowskiego, o subwencyę stałą na raty amortyzacyjne pożyczki, zaciągniętej na kupno domu dla liceum — do kom. budżetowej.
6409. L. s. 8617. Magistrat miasta Wieliczki przez p. Loewensteina, w sprawie budowy kolei, Wieliczka-Myslenice-Mszana dolna — do kom. kolejowej.
6410. L. s. 8618. Magistrat m. Wieliczki, przez p. Skołyziewskiego, w sprawie budowy kolei Wieliczka-Myslenice-Mszana dolna — do kom. kolejowej.
6411. L. s. 8619. Zjazd lekarzy i przyrodników, Kraków, przez p. W. Korytowskiego, o subwencyę na wydanie pamiętnika -- do kom. budżetowej.
6412. L. s. 8620. Marya Jasińska, wdowa po woźnym szpitala, Siersza, przez p. Skołyziewskiego, o pensyę wdowią — do kom. petycyjnej.
6413. L. s. 8622. Wolf Diamant, nauczyciel rel. mojżeszowej, Przemyśl, przez p. Landaua, o policzenie lat służby — do kom. szkolnej.
6414. L. s. 8623. Zygmunt Jonas, nauczyciel rel. mojżeszowej, Stanisławów, przez p. Landaua, o policzenie lat służby — do kom. szkolnej.
6415. L. s. 8624. Towarzystwo dam dobroczynności, Śniatyn, przez p. Moysę, o subwencyę — do kom. budżet.
6416. L. s. 8625. Abraham Lecher, nauczyciel religii mojż., Gorlice, przez p. Jaworskiego, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6417. L. s. 8626. Anna Kadragowa, wdowa po nauczycielu, Lwów, przez p. Cielucha, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6418. L. s. 8627. Honorata Hreczańska, emer. nauczycielka, Lwów, przez p. Cielucha, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6419. L. s. 8628. Julia Wyrobiszowa, wdowa po nauczycielu, N. Sącz, przez p. Cielucha, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6420. L. s. 8629. Agata Ferensiewicz, wdowa po nauczycielu, Grybów, przez p. Cielucha, o podwyższenie daru z łaski — do kom. szkolnej.
6421. L. s. 8630. Gminy i mieszkańcy powiatu Horodenka, przez p. Kiweluka, o kolej do Horodenki — do kom. kolejowej.
6422. L. s. 8631. Nauczycielki okręgu rzeszowskiego, przez p. Jabłońskiego, w sprawie zmiany art. 6. ust. z 23. maja 1895. i art. 36. ust. z 11. czerwca 1905 — do kom. szkolnej.
6423. L. s. 8632. Nauczycielki m. Jasła, przez p. Jaworskiego, w sprawie zmiany art. 6. ust. z 23. maja 1895 i art. 36. ust. z 11. czerwca 1905 — do kom. szkolnej.
6424. L. s. 8633. Jan Siwek, Kraków-Nowa Wieś Narodowa, przez p. Witosa, o wypłatę resztującej należności za roboty ziemne, przy obwałowaniu Wisły — do kom. gospodarstwa krajowego.
6425. L. s. 8634. Komitet Wiecu nauczycielstwa powiatu żółkiewskiego, przez p. Adama, o poprawę bytu — do kom. szkolnej.
6426. L. s. 8635. Komitet emer. nauczycieli ludowych całego kraju, przez p. Adama, o podwyższenie emerytur — do kom. szkolnej.
6427. L. s. 8636. P. U., którem exhibuje się 14. petycji nauczycieli, nauczycielek i wdów po nauczycielach, wniesionych przez p. Makucha, o polepszenie bytu, a mianowicie: 1) Grzegorz Nowicki, nauczyciel, Stanisławów; 2) Adela Leszczyńska, wdowa po nauczycielu, Stanisławów; 3) Jan Kełebaj, emer. nauczyciel, Czerniowce; 4) Michał Terliszewski, emer. nauczyciel, Knihinin kolonia; 5) Teresa Pańczakowa, wdowa po nauczycielu, Stanisławów; 6) Józef Sendcki, emer. nauczyciel, Stanisławów; 7) Stanisław Martynowicz, em. nauczyciel, Jaworów; 8) Jan Bojarski, emer. nauczyciel, Stanisławów; 9) Jan Ulmański, emer. nauczyciel, Knihinin kolonia; 10) Damian Laszewicz, emer. nauczyciel w Petlikowcach sł.; 11) Ludmila Sicińska, wdowa po

- nauczycielu, Tarnopol; 12) Klementyna Sztokało, wdowa po nauczycielu, Tarnopol; 13) Andrzej Łotocki, emer. nauczyciel, Siemikowce; 14) Michał Łużecki, emer. nauczyciel, Lwów — do kom. szkolnej.
6428. L. s. 8637. Olga Wilczyńska wdowa po sekretarzu Wydziału kraj., Lwów, przez p. Bednarskiego, o zasiłek — do kom. budżet.
6429. L. s. 8538. Zofia Strzałkowska, właścicielka prywatnego gimnazjum żeńskiego, Lwów, przez p. Bednarskiego, o subwencję — do kom. budżet.
6430. L. s. 8639. Zofia Strzałkowska, właścicielka prywatnego gimnazjum żeńskiego, Lwów, przez p. Bednarskiego, o subwencję — do kom. budżet.
6431. L. s. 8640. Polskie Towarzystwo gimnastyczne »Sokół«, Przemyślany, przez p. Głabińskiego, o subwencję — do kom. budżet.
6432. L. s. 8672. Polskie Tow. gimnastyczne »Sokół«, Lwów, przez p. Adama, o subwencję — do kom. budżet.
6433. L. s. 8673. Polskie Tow. gimnastyczne »Sokół«, Jaworów, przez p. Adama, o subwencję — do kom. budżet.
6434. L. s. 8674. Sabina Chrzanowska, sierota po naucz., Lwów, przez p. Adama, o pensję sierocą — do kom. szkolnej.
6435. L. s. 8675. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego, Lwów, przez p. Głabińskiego, o subwencję dla organu »Szkoła« — do kom. budżet.
6436. L. s. 8676. Zarząd główny Tow. pedagogicznego, Lwów, przez p. Głabińskiego, o subwencję na wydawnictwo — do kom. budżet.
6437. L. s. 8677. Zarząd główny Tow. pedagogicznego, Lwów, przez p. Głabińskiego, o subwencję na wydawnictwo »Praktyka« szkolna — do kom. budżet.
6438. L. s. 8678. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego, Lwów, przez p. Głabińskiego, 1) o subwencję na pokrycie niedoborów kolonii wakacyjnych; 2) podwyższenie stałej subwencji na kolonię w Hucie korostowskiej — do kom. budżet.
6439. L. s. 8679. Towarzystwo opieki nad bursą św. Josafata, Stanisławów, przez p. Keweluka, o subwencję — do kom. budżet.
6440. L. s. 8680. Emeryci nauczyciele, wdowy i sieroty po nauczycielach, Stryj, przez p. Bandrowskiego, o zrównanie poborów z emerytami z r. 1907 — do kom. szkoln.
6441. L. s. 8681. P. U. którem exhibuje się 19. petycyi nauczycieli, wdów i sierot po nauczycielach, przez p. Bandrowskiego, o polepszenie bytu, a mianowicie: 1) Wincenty Korol, emer. nauczyciel, Olesko; 2) Roman Badowski, emer. nauczyciel, Gródek; 3) Szymon Zaczek, emer. nauczyciel, Lwów; 4) Julia Giegelowa, wdowa po naucz., Kleparów; 5) Henryk Friedmann, emer. naucz., Przemyśl; 6) Aniela Paczeñniowska, wdowa po nauczycielu, Schodnica; 7) Klemens Gabryel, emer. naucz., Grabowa; 8) Michał Ostapowicz, emer. naucz., Stryj; 9) Feliks Szybalski, emer. naucz., Kołomyja; 10) Emilia Kuźmin, emer. naucz., Stanisławów; 11) Nikodema Krzyżanowska, emer. naucz., Lwów; 12) Leonilda Nawrocka, wdowa po naucz., Lwów; 13) Emilia Dyrów, wdowa po nauczycielu, Pasieczna; 14) Bronisława Nientowska, wdowa po nauczycielu, Pasieczna; 15) Teofil Czykiel, emer. naucz., Rzeszów; 16) Grzegorz Skulski, emer. naucz., Sambor; 17) Adam Krynicki, emer. naucz., Dynów; 18) Teofila Sobółtowa, wdowa po naucz., Lwów; 19) Antonina Hołyńska, wdowa po nauczycielu, Stanisławów.
6442. L. s. 8698. Komitet organizacyjny VIII. kongresu esperantystów, Kraków, przez p. Leę, o subwencję na cele kongresu — do kom. budżet.
6443. L. s. 8699. Adam Kusionowicz, emer. nauczyciel, Czchów, przez p. Götza, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6444. L. s. 8700. Feliks Zalański, naucz., Czchów, przez p. Götza, o polepszenie bytu — do kom. budżet.
6445. L. s. 8701. Andrzej Gałęzyki, emer. naucz., Nakło, przez p. Skwarkę, o przyznanie pięcioleci — do kom. szkolnej.
6446. L. s. 8702. Towarzystwo św. Jana Miłościwego, Kołomyja, przez p. Skwarkę, o subwencję — do kom. budżet.
6447. L. s. 8703. Andrzej Gałęzyki, emer. naucz., Nakło, przez p. Skwarkę, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6448. L. s. 8704. Gmina Wisznia, przez p. Skwarkę, o wyłączenie z okręgu sądowego Sądowa Wisznia, a przyłączenie do Mościsk — do kom. prawniczej.

6449. L. s. 8705. Gmina Pedliski, przez p. Skwarę, o wyłączenie z okręgu sądowego Sądowa Wisznia, a przyłączenie do Mościsk — do kom. prawniczej.
6450. L. s. 8706. Karol Kozłowski, emer. nauczyciel, Chorostków, przez p. Gołuchowskiego, o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
6451. L. s. 8707. Wanda Zabokrzycka, uczenica Akademii malarskiej, Monachium, przez p. Kozłowskiego, o zasiłek na studia — do kom. budżetowej.
6452. L. s. 8708. Opieka nad młodemi kobietami, Lwów, przez p. Niezabitowskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
6453. L. s. 8709. Gmina miasta Lwowa, przez p. Rutowskiego, o subwencję na koszt utrzymania kursu gospodarstwa domowego — do kom. budżet.
6454. L. s. 8710. Anna z Tomaszewskich Kropiwnicka, naucz., Petryków, przez p. Makucha, o policzenie lat służby nauczycielskiej przed ślubem do emerytury — do kom. budżetowej.
6455. L. s. 8711. Wydział powiatowy w Kamionce strumiłowej, z petycją gminy Babiatycze, przez p. St. Badeniego, o wyłączenie z powiatu politycznego żółkiewskiego i sądowego w Mostach Wielkich, a przydzielenie do powiatu politycznego i sądowego w Kamionce — do kom. administr.
6456. L. s. 8712. Bursa rusk. Narodnego Domu w Rawie ruskiej, przez p. Lewickiego, o zasiłek na pokrycie niedoboru — do kom. budżet.
6457. L. s. 8713. Przysiółek Ropawsko, przez p. Lewickiego, o wydzielenie z gminy Wysocko Niżne i utworzenie samoistnej gminy — do kom. gminnej.
6458. L. s. 8714. Wanda Sikorska, Lwów, przez p. Jahlę, o zasiłek na śpiew — do kom. budżet.
6459. L. s. 8715. Galicyjska spółka zbytu bydła i trzody chlewnej, Lwów, przez p. Czartoryskiego, o subwencję na zasilenie działalności — do kom. budżet.
6460. L. s. 8716. Komitet c. k. gal. Towarzystwa gospodarczego, Lwów, przez p. Czartoryskiego, o subwencję na ustanowienie instruktorów rolnictwa — do kom. budżet.
6461. L. s. 1717. Komitet c. k. gal. Towarzystwa gospodarczego, Lwów, przez p. Czartoryskiego, o podwyższenie subwencji — do kom. budżet.
6462. L. s. 8718. Karol Siwadłowski, em. naucz., Dębica, przez p. Jedyńską, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6463. L. s. 8719. Gmina Kozodrza, przez p. Jedyńską, o zniesienie prestacji szkoln. — do kom. szkoln.
6464. L. s. 8720. Bursa św. Jadwigi, Dębica, przez p. Jedyńską, o subwencję — do kom. budżet.
6465. L. s. 8721. Polskie Towarz. gimnastyczne »Sokół«, Tarnów, przez p. Tertila, o subwencję — do kom. budżet.
6466. L. s. 8722. Gwiazda Tarnowska, stowarzyszenie rękodzielników, Tarnów, przez p. Tertila, o subwencję — do kom. budżet.

Marszałek. Proszę o odczytanie wniosków i interpelacyi.

Sekretarz p. **Urbański** (*czyta*):

Wniosek nagły posłów Lea, Rutowskiego, Bandrowskiego i tow. w sprawie regulacyi płac nauczycieli ludowych, względnie przyznania na rok 1912 jednorazowej zapomogi drożyznianej.

Wniosek nagły p. Michałowskiego i tow. w sprawie nałożenia krajowego dodatku do podatku państwowego od spirytusu celem podwyższenia płac i emerytur nauczycieli.

Wniosek nagły p. Stapińskiego i tow. w sprawie polepszenia płac nauczycieli ludowych.

Wniosek nagły posłów Wasunga i Bandrowskiego i tow. w sprawie upaństwowienia gimnazjum i seminarjum nauczycielskiego w Białej.

Wniosek nagły p. Szweda i tow. o udzielenie zapomogi 1000 K z funduszu krajowego dla pogorzalców gm. Oczkowa.

Wniosek nagły p. Jedyńską i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców gminy Pustkowa w powiecie Ropczyckim.

Wniosek p. Schätzla i tow. o wezwanie c. k. Rządu, aby wystawił budynek na pomieszczenie seminarjum żeńskiego nauczycielskiego w Brzeżanach.

Wniosek p. Schätzla i tow. na przyznanie miastom Brzeżany, Gorlice, Jaworów i Wadowice w wykonaniu uchwały sejmowej z dnia 11 listopada 1905 dotacyi w stosunku sprawdzonego ubytku w dochodach z prawa propinacyi.

Wniosek p. Styły i tow. w sprawie wyłączości górniczych.

Wniosek p. Jedynaka i tow. w sprawie opodatkowania towarzystw asekuracyjnych na rzecz ochotniczych straży pożarnych w kraju.

Interpelacya do c. k. Rządu p. Witosa i tow. w sprawie zniesienia rewizorów bydła.

Marszałek. Pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieszczę na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń z wnioskami nagłymi postąpię regulaminowo, interpelacyę zaś odstąpię komisarzowi rządowemu.

Wysoka Izbo!

Wczoraj z wiadomości dziennikarskich dowiedziałem się o ciężkim wypadku, który spotkał Jej Cesarską Wysokość Maryę Teresę, żonę Arcyksięcia Stefana.

Ponieważ Wysoki Sejm i kraj cały podziela zawsze wszystkie radosne i bolesne wypadki w rodzinie cesarskiej, i ponieważ małżonka Arcyksięcia Karola, serdecznego przyjaciela naszego, uległa nieszczęśliwemu wypadkowi, uważałem za stosowne i sądząc, że działam w myśl intencji Wysokiego Sejmu, wysłać imieniem Sejmu i kraju wyrazy współczucia i serdecznej nadziei rychłego powrotu do zdrowia. Wysoki Sejm raczy przyjąć to moje postąpienie do wiadomości (*Brawa i oklaski*).

Przed porządkiem dziennym prosił o głos p. Lewicki. Udzielam mu głosu.

P. Lewicki. Wysokij Sojme!

Ja zapysaw sia do hołosu w sprawi formalnij szczo do traktowania porjadku dnewnoho nynisznoho zasidania Wysokoho Sojmu.

Skłykanie toho druhoho zasidania Wysokoho Sojmu wykłykało z naszoji storony duże nemyłe wrażynie.

W czasi, koły ledwo poczaly sia perehowory dorohoju konferencyji polsko-ruskych w sprawi perworjadnoji wahy, jakoju je sprawa wyborczoji reformy do naszoho Sojmu, w tij chwyły, szczo by se porozumynie do kincia dowesty, w tij chwyły powynno buty zawiszene orużie po sij i druhoji storoni.

My baczymo, szczo na porjadku dnewnim nynisznoho zasidania majemo aż 32 spraw, ale ne sul' to sprawy toho roda aktualni, szczo by jich ne možna buło na kilka dniw widłożyty do toji chwyli, koły dorohoju spokijnych narad zastupnykiw oboch narodiw bodaj w hołownych toczkach dałoby sia ustałyty hołowni osnovy buduczoji reformy wyborczoji do toho Wysokoho Sojmu. (P. Tymoteusz Staruch. Ony toho ne chotiat' po szczo jim reformy!)

W wydu toho zasidanie z jakimnebud' porjadkom dnewnym w tim czasi ne może korysno wpłynuty na spokijnyj perebih seji naszoji konferencyji, jaku my pered dwoma dniami rozpoczaly, ale musyl' dowesty do toho, szczo nastupyl' nowe zaostrenie z oboch sťorin, szczo nekorysno widdidaje na samu ważnu cil seji sprawy.

Nasza taktyka, jaku my zaniady w tij Wysokij Pałati, nasze stanowysko princypialne, jake my obstojuwały w sesyji mynuwsziji i teper obstojujemo wymahaje toho, szczo by wsi ynszi sprawy ustupyły miscia

Високій Соїме!

Я записав ся до голосу в справі формальній що до трактованя порядку dnewnoho nynišnoho zasidania Високoho Соїму.

Склькане того другого засіданя Високoho Соїму виклькало з нашої сторони дуже немиле вражіше.

В часі, коли ледво почали ся переговори дорогою конференцій польско-русских в справі перворядної ваги, якою є справа виборчої реформи до нашого Соїму, в тій хвилі, коли потреба як найбільшого спокою, щоби се порозуміне до кінця довести, в тій хвилі повинно бути завішене оруже по сії і другій сторині.

Ми бачимо, що на порядку dnewnim nynišnoho zasidania маємо аж 32 справ, але не суть то справи того рода актуальні, щоби їх не можна було на кілька днів відложити до тої хвилі, коли дорогою спокійних нарад заступників обох пародів бодай в головних точках далоби ся усталити головні osnovy buduchoj reformy виборчої до того Високoho Соїму. Они того не хотять, по що їм реформи!

В виду того засідане з jakimнебудь порядком dnewnim в тім часі не може кoryсно вплинути на спокійний перебіг сеї нашої конференції, яку ми перед двома днями розпочали, але мусить довести до того, що наступить нове заострене з обох сторін, що некoryсно відділає на саму важную ціль сеї справи.

Наша тактика, яку ми заняли в тій Високій Палаті, наше становиско принципальне, яке ми обстоювали в сесії минувшій і тепер обстоюємо вимагає того, щоби всі инші справи уступили

perworjadnij sprawi i najważniejszej, jakoju je sprawa wyborczoji reformy dla naszoho Sojmu.

Na tim stanowysku stojimo i teper, bo ne możemo do toho dopustyty, szczyoby wsi ynszi sprawy wyperedyły sprawu wyborczoji reformy do naszoho Sojmu, szczyoby toju dorohoju zianaty komisiji Wysokoji Pałaty, szczyoby sprawu wyborczoji reformy spychaty na druge misce, bo dumajemo szczo w toj sposib dijdemo do takoji samoji konsekwencyji, jakmy nuwszoji sesyji i szczo Wysokij Sojm i komisiji budut' sia zanymaty wsilakymy ynszymy sprawamy, a sprawa wyborczoji reformy bude postawłena na druhim miscy tak, szczo wsi ynszi sprawy połahodyt' sia, a sprawa wyborczoji reformy łyszyt' sia znowa nepołahodżena.

Z tych otże pryczyn, majuczcy na uwazi połahodżenie perworjadnoji sprawy, za jaku uważajemo sprawu wyborczoji reformy do naszoho Sojmu, ne chotiaczy dowesty do zastorenia widnosyn miżnarodnych miż oboma narodamy w naszym kraju i ne chotiaczy prypyniuwaty tym samym dalszycy chid spraw w sprawie wyborczoji reformy, apelujemo do polskoji bilszosty toj Wysokoji Pałaty, szczyoby dała tutky pryłjudnyj wyraz tomu, szczo dijsno uważaje sprawu wyborczoji reformy za sprawu perworjadnu, szczo doky sia sprawa pomeży oboma narodamy bodaj w hołownych toczkach ne bude principjalno połahodżenia, to maje sia zaderżaty wsilaki ynszi sprawy na druhij plan.

Apelujuczcy do Was, poważani Panowe iz polskoji storony, stawljaju formalnyj wnesok, szczyoby na dokaz spilnoho wideczuwania koniecznoji potreby i skoroho połahodżenia sprawy wyborczoji reformy nyniszne zasidanie buło zamknene i szczyoby najbłyższe zasidanie buło wyznaczone na 25. seho mi-siacia.

Stawljajuczcy toj formalnyj wnesok, jakyj maje buty probuju dobroji woli z Waszoji storony, Poważani Panowe Polaky, riwnoczasio proszu J. E. P. Marszałka, szczyoby zwolyw stwerdyty czysłenne widnoszenie hołosiw i potrebnij komplet do ważnoho riszenia Wysokoji Pałaty.

Marszałek. Czy żąda jeszcze kto głosu?

JE. p. **Abrahamowicz.** Proszę o głos.

Marszałek. Głos ma JE. p. **Abrahamowicz.**

JE. p. **Abrahamowicz.** Wysoki Sejmie!

Mam prawo z całą stanowczością stwierdzić, że niejednokrotnie większość tej Wysokiej Izby nie tylko była gotowa ale czynami dowiodła, iż pragnie wnioski i żądania z tamtej strony czynione załatwić najpomyślniej i że w każdym poszczególnym wypadku ta większość podawała rękę do zgodnego i w interesie kraju leżącego wspólnego postę-

mieścia perworjadnij sprawi i najwazniejszій, jakoju є sprawa wyborчої реформи для нашого Союму.

На тім становиску стоїмо і тепер, бо не можемо до того допустити, щоби всі інші справи випередили справу виборчої реформи до нашого Союму, щоби тою дорогою заняти комісії Високої Палати, щоби справу виборчої реформи спихати на друге місце, бо думаємо, що в той спосіб дійдемо до такої самої консеkwенції, як минувшої сесії і що Високий Соїм і комісії будуть ся зашматати всілякими іншими справами, а справа виборчої реформи буде поставлена на другім місці так, що всі інші справи поладодить ся, а справа виборчої реформи лишить ся знова неполадоджена.

З тих отже причин, маючи на увазі поладоджене перворядної справи, за яку уважаємо справу виборчої реформи до нашого Союму, не хотячи довести до заострення відносин міжнародних між обома народами в нашім краю і не хотячи припинювати тимсамим дальший хід справ в справі виборчої реформи, апелюємо до польської більшости тої Високої Палати, щоби дала тутки прилюдний вираз тому, що дійсно уважає справу виборчої реформи за справу перворядну, що доки ся справа помежи обома народами бодай в головних точках не буде принципально поладоджена, то має ся задержати всілякі інші справи на другій площині.

Апелюючи до Вас, поважани Панове із польської сторони, ставляю формальний внесок, щоби на доказ спільного відчування конечної потреби і скорого поладодження справи виборчої реформи шитише засідане було замкнене і щоби найблизше засідане було визначене на 25. сего місяця.

Ставляючи тої формальний внесок, який має бути пробою доброї волі з Вашої сторони, Поважани Панове Поляки, рівночасно прошу Є. Е. П. Маршалка, щоби зволів ствердити численне відношене голосів і потрібний комплект до важного рішення Високої Палати.

powania. Ale Szan. Panowie, z jakimże żądaniem w tej chwili — a postawione ono zostało nie poraz pierwszy — zwraca się do tej Wys. Izby wielce Szanowny poseł Lewicki? Oto żąda on od tej Wys. Izby, żeby całe życie autonomiczne, cała działalność tej Wys. Izby powstrzymaną została, zanim sprawa reformy wyborczej do Sejmu doprowadzoną nie będzie do zupełnego porozumienia z Rusinami. Więc życie autonomiczne, wszelkie potrzeby kraju, powiatów, gmin, to wszystko ma być na bok? Żądanie, które, proszę mi wierzyć, w innych Sejmach dotąd nie było stawiane.

Ale ja idę dalej i powiem: zauważył Szanowny poseł Lewicki, że odbywają się rokowania ugodowe. Tak jest! Odbywają się pertraktacje ugodowe w sprawie nietylko reformy wyborczej, ale może i w innych sprawach rusko-polskich w łonie komisji. Mieśliśmy jedno posiedzenie takie i mieć będziemy za kilka godzin drugie.

Otóż gdybym przeszedł na pole zwyczajów międzynarodowych w stosunkach zupełnie innych jak te, które tutaj u nas instnieją, i wziął dwie armie wojenne, które stoją przeciw sobie i które już zmiotły niezliczoną ilość ludzi po jednej i po drugiej stronie a rokowania są podjęte, wtedy proszę Panów zawieszenie broni następuje a nie dalsza walka i wojna.

Tak było dotąd w stosunkach międzynarodowych i tak być musi — a zawieszenie broni tu o tyle potrzebniejsze, że na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia jest cały szereg spraw, które mogą wejść na najbliższe posiedzenie, jako to sprawy powiatów, gmin, nauczycielstwa wogóle spraw, które z reformą wyborczą żadnego ścisłego związku nie mają.

Więc jakże Panowie żądacie, abyśmy powiedzieli sobie, że tutaj jedynie jesteście na to, ażebyśmy tych ustawą nam przekazanych zobowiązań spełnić nie mieli. Tego Panowie żądać od nas nie możecie. Na to żaden poseł pojedynczy zgodzić się nie może a i imieniem większości tego Sejmu zgodzić się nie powinien.

Dlatego oświadczam, imieniem grupy, do której mam zaszczyt należeć, że z ubolewaniem ale wnioskowi Szan. posła Lewickiego zadość uczynić nie możemy i przeciw temu wnioskowi głosować będziemy.

Marszałek. Czy żąda jeszcze kto głosu?

P. Skwarko. Proszu o hołos.

Marszałek. Gtos ma p. Skwarko.

P. Skwarko. Wysokij Sojme!

Ja ne maw namiru w tij sprawie zabyraty hołosu, odnak poczuw sia do toho sponukanyj promowuju poperednoho besidnyka J. E. Abrahamowycza.

Prytim pozwolu sobi w korotci nawesty istoriju sprawy, o kotru wede sia bij i widpowisty na zakydy J. E. Abrahamowycza.

Peredowsim konstatuju, szczo ne je zhidne z prawdoju, bud'to kołynebud' bil'szisz' selho Sojmu dowela czynamy, szczo stremyt' do zhody z Rusynamy, protywno wsi protokoły sojmowych zasaď dokazujut', szczo wsi nasi reprezentacyji czerez cidyj czas istnowania Sojmu buty tut bezzhladno majoryzowani, szczo nasz narod buw tut cyniczno i bez zhladiw traktowanyj. I jak raz te spryczynyło teperisznyj bij, bo reprezentanty naszoho naroda w 50 lit istnowania toho Sojmu skazały sobi, szczo tak dalsze buty ne powynno i ne može i szczo inaksze jak dosy musymo boroty sia o prawa naszoho naroda.

J. E. Abrahamowycz skazaw, szczo je pryrodnoju riczeju, szczo meży dwoma protywnymy armijamy, miž jakymy nastupyło zawiszenie oruzia, ne powynna w czasi za-

Прощу о го́лос.

Високий Со́йме!

Я не мав наміру в тій справі забирати го́лосу, однак почув ся до того спонуканим промовою попереднього бесідника Є. Е. Абрагамовича.

Притім позволю собі в коротці навести історію справи, о котру веде ся бій і відповісти на закиди Є. Е. Абрагамовича.

Передовсім констатую, що не є згідне з правдою, будьто колинебудь більшість сего Союму довела чинами, що стремить до згоди з Русинами, противно всі протоколи соймових засідань доказують, що всі наші репрезентації через цілий час істнованя Союму були тут беззглядно майоризовані, що наш народ був тут цинічно і без зглядів трактований. І як раз те спричинило теперішній бій, бо репрезентанти нашого народа в 50 літ істнованя того Союму сказали собі, що так дальше бути не повинно і не може і що інакше як доси мусимо бороти ся о права нашого народа.

Є. Е. Абрагамович сказав, що є річею природною, що межі двома противними арміями, між якими наступило завішене оружя, не повинна в часі

wiszenia orużia trewaty dalsza borolba i wijna. Prawda, — ale z druhoji storony ni odna z tych armij ne żadaje w czasi zawiszenia orużia, szczo by protywna armija skriplala jeji uchwaluwaniem dla nioji budżetu i t. p.

Wy pokłykujecie sia na zawiszenie orużja, szczo by jeho dla sebe wykorzystaty i prowolikaty sprawu, kotra je dla nas kwestyjeju żytia i tomu wasz argument zowsim ne wyderżuje krytyky, to pozwolu sobi szczo istoryju toji sprawu przedstawyty.

Wże w dawnijszych Sojmach sprawa wyborczoji reformy buła sprawoju nadzwyczajno aktualnoju; w r. 1907 rozwiavano Sojm pid kłyczem wyborczoji reformy. W r. 1908 perewedeno wybory łysz w tij ciły, szczo by Sojm perewiw wyborczu reformu.

Na perszim zasidaniu Sojmu w r. 1908 przedstawyteli riżnych storonnyctw zhołosyły tu nahle wnesenie w sprawi wyborczoji reformy, ciłyj Sojm to wnesenie pryniaw, a tym samym uznaw sprawu wyborczoji reformy za nahłu i ważnu. Dalsze wybraw Sojm komisiju dla wyborczoji reformy, uchwaływ permanencyju toji komisiji i znow tym uznaw, szczo sprawa sia je ważna i nahła. W r. 1910 uchwađeno tut rezolucyju, kotra pryporuczyla Wydiłowy krajewomu zhladno wyborczij komisiji, szczo by jak najskorsze zaniały sia perewedeniem sprawi wyborczoji reformy i z widpowidnym wneseniem wystupyły na najbłyższym zasidaniu Sojmu, a nawet szczo by specjalne zasidanie »ad hoc« skłykano. Mynuw ciłyj rik i niczo w tij sprawi ne stało sia.

Ciłyj narod domahaje sia wyborczoji reformy, suspilnist' polska z patryotyźmu i z awtonomicznych poczuwań, jak raz hołowno wid czasu perewedenia wyborczoji reformy do parlamentu tomu, bo czuje, szczo suprotyw ludowoho parlamentu kurialnyj Sojm ne przedstawlaje dla suspilnocy niyakoji wartocy, bo chocz zwrnuty uwahu swojeji suspilnocy na Sojm i widtiahnuty wid centralistycznych zmań parlamentu i tomu domahaje sia wyborczoji reformy do Sojmu.

Pryrodna takoz riez, szczo kożdyj czolowik u sebe w chati maje bilsze praw i bilsze swobid, czym deinde. Tymczasom suspilnist' naszoho kraju maje bilsze praw i swobid w centralnim parlamenci, a tut w tim Sojmi prywilejiw szyroki masy ne majut' niyakoho hołosu! I tomu baczymo sumnyj stan w naszym kraju pid zhladom ekonomicznym i kulturnym, a baczymo se

zawiszenia orużja trewaty dalsza borolba i wijna. Prawda — ale z druhoji storony ni odna z tych armij ne żadae w czasi zawiszenia orużja, szczo by protywna armija skriplala jeji uchwaluwaniem dla nioji budżetu i t. p.

Vi pokłykujecie sia na zawiszenie orużja, szczo by jeho dla sebe wykorzystaty i prowolikaty sprawu, kotra e dla nas kwestyjeju žytia i tomu wasz argument zowsim ne wyderżuje krytyky, to pozwolu sobi szczo istoryju toji sprawi przedstawyty.

Wże w dawnijszych Sojmach sprawa reformy wyborchoj buła sprawoju nadzwyczajno aktualnoju; w r. 1907 rozwiavano Sojm pid kłychem wyborchoj reformy. W r. 1908 perewedeno wybory lysz w tiji dli, szczo by Sojm perewiw wyborczu reformu.

Na peršim zasidaniu Sojmu w r. 1908 predstaviteli riżnych storonnyctw zhołosyli tu nahle wnesenie w sprawi wyborchoj reformy, cilyj Sojm te wnesenie pryniaw, a tym samym uznaw sprawu wyborchoj reformy za nahłu i ważnu. Dalsze wybraw Sojm komisiju dla wyborchoj reformy, uchwaliv permanencyju toji komisiji i znow tym uznaw, szczo sprawa sia e ważna i nahła. W r. 1910 uchwaleno tut rezolucyju, kotra pryporuczala Wydiłowi kraevomu zhladno wyborchoj komisiji, szczo by jak najskorsze zaniały sia perewedeniem sprawi wyborchoj reformy i z widpowidnym wneseniem wystupyli na najblyższym zasidaniu Sojmu, a nawet szczo by specjalne zasidanie ad hoc sklykano. Mynuw cilyj rik i ničo w tiji sprawi ne stalo sia.

Cilyj narod domaga e sia wyborchoj reformy, suspilnosc polska z patryotyźmu i z awtonomicznych poczuwań, jak raz hołowno wid czasu perewedenia wyborchoj reformy do parlamentu tomu, bo czue, szczo suprotyw ludowoho parlamentu kurialnyj Sojm ne przedstawlaje dla suspilnocy niyakoji wartocy, bo chocz zwrnuty uwahu swojeji suspilnocy na Sojm i widtiahnuta wid centralistycznych zmań parlamentu i tomu domaga e sia wyborchoj reformy do Sojmu.

Pryrodna takoz riez, szczo kożdyj czolowik u sebe w chati maje bilsze praw i bilsze swobid, czym deinde. Tymczasom suspilnosc naszego kraju maje bilsze praw i swobid w centralnym parlamenci, a tut w tim Sojmi prywilejiv szyroki masy ne majut' niyakoho hołosu! I tomu baczymo sumnyj stan w naszym kraju pid zhladom ekonomicznym i kulturnym, a baczymo se

na budżeti kraju. I se robyt' sprawu wyborczoji reformy nadzwyczajno ważnoju. Jest' sprawoju nezwyczajno ważnoju, szczyoby kontrast meży Sojmom prywilejij a parlamentem ludowym usunuty.

Specyjально dla nas Rusyniw sprawa wyborczoji reformy je nezwyczajno ważnoju. My tut, jak ja se wże zaznaczyw, czerez 50 lit jeśmo bezzhladno majoryzowani, hołos naszych reprezentantiw ne buw tut ni koły wysłuchanyj i se buło przyczynoju rżnych secesyj, opozycyj i obstrukcyj naszych reprezentantiw i to wsich bez rżnych partyj.

My z welykoju prykrostyju widczuwajemo te nasze ponyżenie tym bilsze, szczo prawytelstwo zanymaje suprotyw nas cїłkom widporne stanowysko. Pan Namisnyk, mymo toho, szczo baczyt' naszu neriwnu borbu, ne chce użyty swoho wpływu na te, szczyoby predstawyty, de sliduje, szczo cїdyj narid w sposib rozpucztywyj bore sia o swoji prawa i swoju egzystencyju. W Czechach je 6 miljoniw Czechiw a 3 miljony Nimciw, a odnak tam czerez nacyonalni spory ne radyt' Sojm. My tut reprezentujemy cїdyj narod dochodiaczyj czysłom do połowyny nasełenia kraju, nasz hołos je wysłowom ne łysz naszoho naroda, ale takozh pracujuczych mas i ynzych narodiw, opyrjemo racyju naszoho postupowania na domahaniu i potrebach daleko bilszoji połowyny suspilnocy kraju, jakyj pod geograficznym i politycznym zhladom maje i dla nas i dla was i hołowno dla derżawy welyke znaczinie, wy perechodyte do porjadku dnewnoho nad naszym hołosom.

Cikawe Wasze stanowysko; za Rosyjan słuszno ne choczete nas uznaty, ale jak wam treba, to i za okremyj narid Rusyniw nas ne uznajete; Żydiw za nacyju takozh ne choczete uznaty, Nimciw w kraju takozh ne choczete uzhladniaty i w toj sposib choczete, szczyoby bilsze jak połowyna suspilnocy zamieszkujucoj sej kraj, ne mała nijakych praw i nijakoho hołosu.

I vse te dije sia w tim czasi, koły nasz kraj staje sia temoju meżynarodnych kalkulacyj.

Każete Panowe, szczo krajewe Prawytelstwo, Marszałok i bilszist' sojmowa je prychylna dla nas i dla perewedenia sprawy wyborczoji reformy, a mymo toho i mymo pererw w zasidaniach nibyto dla perehoworiw ne zrobyło sia w tij sprawi niczo. Tak wyhladaje wasza prychylnist' dla nas i dla sprawy.

My nasi domahania sformułowaly ko-

na budżeti kraju. I se robityt' sprawu wyborchoj reformy nadzwyczajno ważnoju. Бєть справою незвичайно важною, щоби контраст межи Соїмом привілеїв а парламентом людowym усунути.

Специально для нас Русинів справа виборчої реформи є незвичайно важною. Ми тут, як я се вже зазначив, через 50 літ єсьмо беззглядно маїоризовані, голос наших репрезентантів не був тут ніколи вислуханий і се було причиною рїжних сесесій, опозицій і обструкцій наших репрезентантів і то всіх без рїжної партії.

Ми з великою прикrostiєю відчуваємо те наше пониженє тим бїльше, що правительство закликає супротив нас цїлком відпорне становиско. Пан Намісник, мимо того, що бачить нашу нерівну борбу, не хоче ужити свого впливу на те, щоби представити, де слїдує, що цїлий нарід в способ розпучливий боре ся о свої права і свою егзистенцію. В Чехах є 6 мїлїонів Чехів а 3 мїлїони Нїмцїв, а однак там через національні спори не радить Соїм. Ми тут репрезентуємо цїлий народ доходячий числом до половини населеня краю, наш голос є висловом не лиш нашого народа, але також працюючих мас і иньших народів, опираємо рацию нашого поступованя на домаганю і потребах далеко бїльшої половини суспїлности краю, який під географїчним і полїтичним зглядом має і для нас і для вас і голowno для держави велике значїне, ви переходите до порядку дневного над нашим голосом.

Цїкаве Ваше становиско; за Росиян слупно не хочете нас узнати, але як вам треба, то і за окремий парід Русинів нас не узнаєте; Жидів за націю також не хочете узнати, Нїмцїв в краю також не хочете узгляднати і в тої способ хочете, щоби бїльше як половина суспїлности замешкуючої сей краї, не маła ніяких прав і ніякого голосу.

І все те дїє ся в тим часї, коли наш край стає ся темою межинародних калькуляцій.

Кажете Панове, що краєве Правительство, Маршалок і бїльшїсть соїмова є прихильна для нас і для переведеня справи виборчої реформи, а мимо того і мимо перерв в засїданях нїбито для переговорів не зробило ся в тїї справї нічо. Так виглядає ваша прихильнїсть для нас і для справи.

Ми наші домаганя сформуłowали

rotko w trzech pytaniach, żdemo na widpowid', a Wy natomist' sami sprawu prowolikajete, sami zasypujete jeji balastom spraw, chotiaczy połahodyty riwnoczesno ciłyj kompleks spraw nacyjonalnych, a choc wse naraz ne dast' sia zrobyty, treba ity etapamy.

U nas na dnewnim porjadku je łysz sprawa wyborezoi reformy, chocemo ustalenia procentowoho czysła mandatiw, zabezpeczenia i t. d., a doperwa poza tym budemo połahodžuwaty wsi ynšzy sprawy, jaki suť predmetom naszych dalszych sporiw.

Meni zdaje sia, szczo toj diłaje zi złoju wołaju, chto sprawu wyborezoi reformy zatarasowuje ynšzym balastom, kotryj do sprawy wyborezoi reformy ne nałeżyť.

Kažete, szczo my teroryzujemo Was naszozu obstrukcyjeju. Se pisła mene je nezhidne z prawdoju. Teroryzuje ne toj, chto diłaje w swojij oboroni, łysz toj, chto zmušuje druhocho do aktiw własnoji oboroni. I tomu ne po naszj, ađe po Waszj stononi je teror. Wproczim ciłyj Sojm zistaje pid terorom łyše dwoch stononnyctw, a to tak zwanych podolakiw i wszechpolakiw i teror tych dwoch partyj dominuje nad ciłym Sojmom.

Zwertaju szczo uwahu na ricz, jaka pered 5 nawit' 3 rokamy ne buła možływa, imenno nasza teperiszna obstrukcyja. Kołyž budete dalsze prowolikaty sprawu reformy, to chto znaje, jak dałeko szczo riczy zajdut', a hadaju, szczo Wy sami newdowoleni tym, do czoho wže teper dijszło sia.

Czujemo tu rižni dokory i pohrozy wid rižnych waszych stononnyctw szczo do konsekwencyj obstrukcyi dla naszoho stononnyctwa. Tych pohroz nijakij serioznyj polityk na serjo ne bere. Szczož može staty sia? Naroda ne znyszczyte, a chotijbyšte ewentualno pry pomoczy krowawych wyboriw znyszczylu tuju reprezentacyju, jaka teper tu je, to czerez to sami wnesete pekło w masy w kraju. Czy se lipsze wyjde dla Was? Osudit' sami!

A dalsze, szczo Wam pryjde z toho, kołyby nawit' pry pomoczy ewentualnych najnemožływjšych nadužyl' udao sia Wam wwesty tut powilnu dla Was reprezentacyju, koły tam w masach bude twority sia jak raz protyweństwo toho, czoho Wy bažajete, a po druhe, ne znesete naszozji reprezentacyji do parlamentu, bo ne dopustyl' do seho zahalne hołosowanie, a wybory do parlamentu dadut' zawsihdy takij rezultat, jakij bude żywym naszym protestom tam

коротко в трех питаннях, ждемо на відповідь, а Ви натомість самі справу проволікаете, самі засипуєте її баліастом справ, хочіачи полагодити рівночасно цілий комплекс справ національних, а хоч все параз не дасть ся зробити, треба іти етапами.

У нас на дневному порядку є лиш справа виборчої реформи, хочемо усталення процентового числа мандатів, забезпечення і т. д., а доперва поза тим будемо полагоджувати всі інші справи, які суть предметом наших дальших спорів.

Мені здає ся, що той ділає зі злою волею, хто справу виборчої реформи затарасовує іншим баліастом, котрий до справи виборчої реформи не належить.

Кажете, що ми тероризуємо Вас нашою обструкцією. Се після мене є незгідне з правдою. Тероризує не той, хто ділає в своїй обороні, лиш той, хто змушує другого до актів власної оборони. І тому не по нації, але по Вашій стононі є терор. Вирочім цілий Соїм зістає під терором лише двох стононництв, а то так звалих подоляків і вшехполяків і терор тих двох партій домінує над цілим Соїмом.

Звертаю ще увагу на річ, яка перед 5 а навіть 3 роками не була можлива, іменно наша теперішня обструкція. Колиж будете дальше проволікати справу реформи, то хто знає, як далеко ще річі зайдуть, а гадаю, що Ви самі певдоломіть тим, до чого вже теper діїшю ся.

Чуємо ту різні докори і погрози від різних ваших стононництв що до консеквенцій обструкції для нашого стононництва. Тих погроз ніякий серіозний політик на серію не бере. Щож може стати ся? Народа не знищите, а хотіябиште еwentуально при помочи кровавих виборів знищили тую репрезентацію, яка теper ту є, то через то самі внесете пекло в маси в краю. Чи се ліпше виїде для Вас? Осудіть самі!

А дальше, що Вам прийде з того, колиби навіть при помочи еwentуальних найнemoжлівіjšих надужити уdao ся Вам ввести тут повільну для Вас репрезентацію, коли там в масах буде творити ся як раз протывеńство того, чoho Ви бажаєте, а по друге, не знесете нашої репрезентації до парламенту, бо не допустити до сего загальне гоłosованє, а вибори до парламенту дадуть завжди такий результат, який буде

w parlamenci. I tak możete łysz dowesty do toho, szczo ne my, recznyky naroda, kotryj bohato widczuwaje i terpyt', budemo tu wyładowuwaty energiju, ałe i hniw i energija naroda bude wyładowuwaty sia tam w masach naroda.

My jeśmo szcze duże terpeływymy zastupnykamy naroda, jesły pry danych obstawynach łysz dosehoczasnymy sposobamy boremo sia o naszi prawa. Własnu wynu podij w Sojmi wy zwalujete na nas, a precin' dla Was było jasno, szczo my iduczy po roci 1910 konsekwentno, take a ne insze stanowysko w Sojmi zaniaty musymo.

W roci 1910 J. E. p. Marszałok skonstatuwaw, szczo nema ni pobidnykiw ni pobidżenych. Po szczoż było skłykuwaty Sojm na teper, jesły na dnewnim porjadku nema toji sprawy, jaka była wże w roci 1910 i szczo do kotroji Sojm uchwaływ w 1910 r., szczo maje jak najskorsze nawit' na nadzwyczajnim zasidaniu pryjty na dnewnyj porjadok? Po szczoż było skłykuwaty nyniszne zasidanie, koły na popередnim zasidaniu baczylyste konsekwencyji popередnoji taktyky? Zariadylyste pererwu dla perewedenia perehoworiw, a koły pobaczylyste, szczo perehoworiw ne dowedeno do kincia, ne treba było skłykuwaty nynisznoho zasidania?

Otże sami Wy postupajete w toj spisib, szczo Wasze postupowanie je prowokacjeju dla nas i konsekwencyju sami sobi prypyszit'.

Szcze odnu sprawu pidnesu. Na popередnim zasidaniu p. posoł Leo pidnis, szczo sojmowa polska biliszt' stoiť na legalnij pidstawy i chce, szczo by Sojm pracuwaw. A chtoż jak ne p. Dr. Leo postawyw buw w r. 1910 nahle wniesenie w sprawi wyborczoji reformy i widhrażaw sia, szczo unemożlywyť sia obrady Sojmu? My jeśmo łysz wirni tij inicjatywi i hadci, jaku wyskazaw p. Dr. Leo. P. Dr. Leo tisztyw sia tohdy tym, szczo za jeho wniesieniem i my, reprezentanty ruskoho naroda, hołosuwaly, a precin' my łysz konsekwentno dalsze idemo i jeho hadku i inicjatywu dalsze boronimo i perewodymo. Dla mene otże nezrozumile, szczo jak raz toj sam wneckodawec, kotryj podaw w tij sprawi inicjatywu i pohrozy wyskazuwaw, teper protyw nas zwertaje sia i staje jak raz na widworotnim stanowysku. A takoż dywuje mene i wojowanie demagogicznymy klyczamy w sprawi uczyteliw.

Precin' znajete sami i wsi w kraju

живим нашим протестом там в парламенті. I так możете лиш довести до того, що не ми, речники народу, котрий багато відчуває і терпить, будемо ту виладовувати енергію, але і гнів і енергія народу буде виладовувати ся там в масах народу.

Ми єсьмо ще дуже терпеливими заступниками народу, если при даних обставинах лиш досегочасними способами boremo ся o нашi права. Власну вину події в Соїмі ви звалюете на нас, а прецінь для Вас було ясно, що ми ідучи по році 1910 konsekwentно, take a ne інше становиско в Соїмі зняти мусимо.

В році 1910 Є. Е. п. Маршалок сконстатував, що нема ні побідників ні побіджених. По щож було скликувати Соїм на тепер, если на днешнім порядку нема тої справи, яка була вже в році 1910 і що до котрої Соїм ухвалив в 1910 р., що має як найскорше навіть на надзвичайнім засіданю прийти на днешній порядок? По щож було скликувати инішнє засіданє, коли на попереднім засіданю бачилисьте konsekwencyji попередної тактики? Зарядилисьте перерву для переведеня переговорів, а коли побачилисьте, що переговорів не доведено до кінця, не треба було скликувати инішнього засіданя?

Oтже самi Ви поступаєте в той спосіб, що Ваше поступованє є провокацією для нас і konsekwencyю самi собі припишит'.

Ще одну справу піднесу. На попереднім засіданю п. посол Лео підніс, що соїмова польська більшість стоїть на легальній підставі і хоче, щоби Соїм працював. А хтож як не п. Д-р Лео поставив був в р. 1910 нагле внесенє в справі виборчої реформи і відгравав ся, що унеможливить ся обради Соїму? Ми єсьмо лиш вірні тій ініціативі і гадці, яку висказав п. Д-р Лео. П. Д-р Лео тїнив ся тогди тим, що за єго внесенєм і ми, репрезентанти руского народу, гоłosували, а прецінь ми лиш konsekwentно дальше ідемо і єго гадку і ініціативу дальше боронимо і переводимо. Для мене се отже незрозуміле, що як раз той сам вискодавец, котрий подав в тїй справі ініціативу і погрози висказував, тепер против нас zwertaje ся і стає як раз на відворотнім становиску. А також дивує мене і воїває дематоґічними кличами в справі учителів.

Precin' знаєте самi і всі в краю

znajut', szczo w sprawie uczyteliw i poprawy ich doli nichto tu tak szczyroho stanowyska ne zanykaw, jak reprezentanty naszoho naroda, a teper choczete nas poborjuwaty demagogicznym wysuwaniem proty nas uczyteliw, szczo powaznij biloszty Sojmu zowsim ne łyciujе.

My zawsihdy stojały jak najszczyrjysze w obronі praw i poprawy doli uczytelstwa, ale koły teper sytuacyja je toho roda, szczo rozchodyt' sia o prawa ne łysz odnoji klasy, ale ciłoji suspilnocy bez ohladu na narodnist' i partyji w ciđim kraju, to precia uczytelstwo i ciđa suspilnist' zrozumije, szczo widstupywanie wid obrony i dochodzenia praw dla ciłoji suspilnocy, dla ciłych mas naroda, dla obrony i dochodzenia praw odnoji klasy bułoby szkidływe jak raz dla toji klasy, bo tohdy jeji sprawa stałaby sia ne sympatyczna w szyrokyh masach nasełenia, bo masy pidozriwalyby, szczo akcyja uczyteliw мае na ciły zwesty nas z liniji borot'by o prawa mas i zahału ciłoji suspilnocy. Taki demagogiczni kłyczi ne wyderżujut' krytyky, a nasza suspilnist' na stilko wže dozriła, szczo zrozumije i opravdaje nasze stanowysko.

Z tych pryczyn, pryczyn riczewych, zrozumilyh dla wsich, a bodaj powynni buty zrozumili i widczuti, pidpyraju wniesenie postawłene hołowoju naszoho klubu i szcze raz proszu, szczyoby Sojm zwoływ wnesenie to pryniaty.

P. T. Staruch. Proszu o hołos.

Marszałek. Głos ma p. T. Staruch.

P. T. Staruch. Wysokyj Sojme!

Zabyraju hołos, szczyoby pidperty wniesenie predstavytela naszoho klubu i wyskazyły pry tym dejaku moju hadku.

Reprezentanty toho kraju, se je: p. Namistnyk i p. Marszałok wzialy na sebe obowiazok suprotyw centralnoho Prawytelstwa użyty ciłoho swoho wpływu, szczyoby dowesty do porozumienia miż Rusynamy i Polakamy, szczyoby dowesty do porozumienia na toczci wyborczoji reformy do Sojmu i szczyoby wže raz tu reformu w życie wprowadzaly. Nyni ciđa nasza suspilnist' bez riżnicy nacyonalnocy dywyt' sia tutky, szczo z toho Sojmu wyjde.

Ja znaju, szczo toj Sojm przed 4 rokamy buw wybranyj, wykлучno w tij ciły, szczyoby riszyty wyborczu reformu do Sojmu, a niszczo bilzoho. A szczo, Panowe, robyte? 4 roky mynuło, a my stoimo dalsze na tij samij toczci, a w sprawie wyborczoji reformy ne idemo ani na krok napared.

znajut', szczo w sprawie uczyteliw i poprawy ich doli nihto tu tak szczyroho stanowyska ne zanykaw, jak reprezentanty нашoho naroda, a teper choczete nas poborjuwaty demagogicznym wysuwaniem proty nas uczyteliw, szczo powaznij biloszty Sojmu zowsem ne liщoє.

Ми завжди стояли як найщиріше в обороні прав і поправи долі учительства, але коли тепер ситуація є того рода, що розходить ся о права не лиш одної класи, але цілої суспільности без огляду на народність і партії в цілїм краю, то прецінь учительство і ціла суспільність зрозуміє, що відступуванє від оборони і доходження прав для цілої суспільности, для цілих мас народа, для оборони і доходження прав одної класи булобы шкідливе як раз для тої класи. бо тогди єї справа сталабы ся несимпатична в широким масах населєня, бо маси підозрівалибы, що акція учителів має на цілі звести нас з лїнії боротьби о права мас і загалу цілої суспільности. Такі демagogічні кльчі не видержують критики, а наша суспільність на стілько вже дозріла, що зрозуміє і оправдає наше stanowisko.

Z тих причин, причин річевих, зрозумілих для всіх — а бодай повинні бути зрозумілі і відчуті — підпіраю внєсєне поставленє головою нашого клубу і ще раз прошу, щоби Соїм зволів внєсєне то прийняти.

Прощу о голос.

Високій Соїме!

Забираю голос, щоби підперти внєсєне представитєля нашого клубу і висказати при тім дяку мою гадку.

Репрезентанти того краю, се є: п. Намістник і п. Маршалок взяли на себе обовязок супротив центрального Правитєльства узкити цілого свого впливу, щоби довести до порозуміня між Русинами і Поляками, щоби довести до порозуміня на точці виборчої реформи до Соїму і щоби вже раз ту реформу в życie wprowadити. Нині ціла наша суспільність без ріжницї національности дивить ся тутки, що з того Соїму выjde.

Я знаю, що той Соїм перед 4 роками був вибраний виклучно в тїй цілі, щоби рішити виборчу реформу до Соїму, а ніщо більшого. А що Панове робите? 4 roky минуло, а ми стоїмо дальше на тїй самій точці, а в справі виборчої реформи не ідемо ані на крок наперед.

Z tamtoji strony zawsihdy konserwa wystupaje i zajawlaje, jak nyny Eksc. p. Abrahamowycz, szczo bilszist' toho Sojmu buła zawsihdy lojalna i szczyra suprotyw nas, a pereponoju były łyszeń my sami Rusyny. Sprawdi Eksc. Abrahamowycz nawiw tutky, szczo i miż dwoma worożymy narodamy, kotri nawit' razom ne meszkajut', nastupaje zawiszenie orużia w czasi wedenia perehowskiw, ale ne nawiw, szczo tohdy obi strony, a ne odna składajut' orużie.

Eksc. Abrahamowycz! jesły chocze, szczyby nastupyło zawiszenie orużia, to wizwit' swoich storonnykiw, szczyby hołosuwały za »zawiszeniem« nynisznoho zasidania, tohdy nasze i wasze orużie bude zawiszene i tohdy budemo mohły westy perehowory.

Szcze na oden moment choczu zwernuty uwahu. P. Namistnyk wziaw na sebe obowiazok westy perehowory jako bezstoronnyj ek. namistnyk hałyckyj i swoim wpływom staraty sia ułekszyty ti perehowory. I skazaw p. Namistnyk tam u Widny, szczo swoim wpływom usune wsi jatrenia i wsi neporozumienia. A szczo zrobyw p. Namistnyk, jak wernuw do Hałyczyny?

Patentom z 13 hrudnia rozwiazuje radu hromadsku w Słobodi Zołotij bez najmenszoji przyczyny, a 11 sicznia daje prawytelstwennoho komisaria tohdy, koły ja buw tutky na zasidaniu.

Tak Eksc. Namistnyk rozumije do porozumienia bezstoronno westy, tak wypowniaje zobowiazania, jaki wziaw na sebe suproty centralnoho prawytelstwa. Czy to jest lojalne, czy to ne jest jatrenie ruskoho naroda. Mnogo protestiw wnoszeno, ja sam wiw deputacyji protestujeczi protyw radam hromadskym, a nijaka rada hromadska ne buła rozwiazana, łyszeń moja i to bez najmenszoji przyczyny.

Panowe! Take wasze szlachocke panowanie musyt' sia skinczyty.

W moim seli nema protywnyka Starucha. Znajy ja, szczo wysyłano potajky agentiw, szczyby znajty tych protywnykiw. Ale ne znajszły ony tych protywnykiw. Nyny nema miż namy, Rusynamy, rižnyć. My budemo boroty sia tutky, skilko žytia w nas, až doky kropla krowy w nas bude. P. Namistnyk Bobrzyńskij dokazaw, jak chocze westy do porozumienia. A jak tutky wede?

Ja budu szcze maw nahodu u Widny należyto i bohato szczo skazaty o Bobrzyńskim. Potockyj buw twerdyj czołowik, skazaw, szczo możemo szcze diznaty Beresteczko, a Bobrzyńskij to takyj potajnyj. Tam u Widny hołosyt', szczo w Hałyczyni wsio

З тамтої сторони завжди консерва виступає і заявляє, як нині Екс. п. Абрагамович, що більшість того Союму була завжди лояльна і щра супротив нас, а перепоною були лишень ми самі Русини. Справді Екс. Абрагамович навів тутки, що і між двома ворожими народами, котрі навіть разом не мешкають, настуває завішене оружя в часі веденя переговорів, але не навів, що тогди обі сторони, а не одна складають оружя.

Екс. Абрагамович! если хочете, щоби наступило завішене оружя, то візвіть своїх сторонників, щоби голосували за „завішенем“ нинішного засідання, тогди наше і Ваше оружя буде завішене і тогди будемо могли вести переговори.

Ще на оден момент хочу звернути увагу. П. Намісник взяв на себе обовязок вести переговори яко безсторонний ц. к. намісник галицький і своїм впливом стараты ся улекшити ті переговори. І сказав п. Намісник там у Відни, що своїм впливом усуне всі ятрення і всі непорозуміня. А що зробив п. Намісник, як вєрнув до Галичини?

Патентом з 13. грудня розвиazuje громадску раду в Слєбоді золотій без найменшої причини, а 11. сичня дає правительствєниого комісаря тогди, коли я був тутки на засіданю.

Так Екс. Намісник розуміє до porozumienia безсторонно вести, так виповняє zobowiazania, які зєив на себе супроти центрального правительства. Чи то єсть лояльне, чи то не єсть ятрене руского парода? Много протєстив вношено, я сам вив депутатїї протєстуючі против громадским радам, а нїяка громадска рада не буда розвизана, лишень моя і то без найменшої причини.

Панове! Take Ваше шляхоцке панованє мусить ся скінчити.

В моім сєлі нема противника Старуха. Знаю я, що висилано потайки агентив, щоби знайти тих противників. Але не знайшли они тих противників. Нині нема між нам, Русинами, ріжниць. Ми будемо бороти ся тутки, скілько житя в нас, аж доки кропля крєви в нас будє. П. Намісник Бєбжипьскій доказав, як хоче вести до porozumienia. А як тутки ведє?

Я буду щє мав нагоду у Відни далєжито і богато щє сказати о Бєбжипьским. Потєцкій був тєрдий чєловік, сказав, щє можємо щє дєзнати Бєрєстєчко, а Бєбжипьскій то такий потайний. Там у Відни голєсить, щє в Га-

zrobyt', szczo win tam znaje vse i dowede do porozuminia, a tutky de može nyszczyt' nasze szkilnyctwo, ne daje zaprowadyty naszych gimnazyj, a chytro wysuwaje proty nas protywnykiw z naszoho własnoho naroda. Zawsihdy wsio robyt', szczo by proty nas. A tutky zawsihdy howoryt': »Ja budu zawsihdy stremity, szczo by do zhody i porozuminia miž oboma narodamy dowesty.

To, Panowe! ne je robota namistnyka. Nechaj Bobrzyńskij pamiataje, szczo win ne je polskym namistnykom, ale szczo win je awstryjskym ck. namistnykom.

Ja pytaju sia tutky w Sojmi, jak wilno buło Bobrzyńskomy złomaty zakon bez najmenszozji pryčyny, rozviazaty radu hromadsku w Słobodi zołotij, de ne buło ani odnoji žaloby? Ja zapraszaju Was, Panowe, do Słobody zołotoji, podywit' siä, szczo sia stało za 4 roky moho wjitiwstwa. Tak jest, korcma szlachocka stoiť z wybytymy wiknamy, ale za to jaki tam sut' instytucyj: Rajfajzenka maje za dwa roky 35.000 kor., je dim spiłkowij, je zdorowa kernycja. Za dwa lita ne fasuwały z budžetu, bo jeho ne mała hromada. I možna tak rozviazaty radu hromadsku bez najmenszozji pryčyny? To wže spekulacyja Bobrzyńskoho. Win znaw, szczo tutky wjide na neho Staruch, a tohdy skaže: Ja chtiw, ale szczo možna zrobyty? Takyj hajdamaka vse rozbywaje.

Nyni odnak wsi my, najposlidnijšij miž namy, je šwidomym horožanynom. I czy uprawa je w tych rukach, czy w tamtych, zrobyt' sia wsio, szczo Staruch skaže.

Wy kłyčyite, szczo byśmo zložyły oružie. Ale czy baczyw deš Eksc. Abrahamowycz, szczo by odna łysz storona zložyła oružie, a druha ni. Wy zastupujete proty nas systemu. Ale ruskyj narid sam soboju uprawlaty chce i bude. Ti ćwirkania p. Cieńskoho, szczo »ruski naród stoi przy nas«, to wže ne je, wže mynuło i ne werne sia. Ja zapraszaju p. Cieńskoho do moho berežańskoho powita, ale nechaj mu p. Bobrzyńskij wže widrazu dast' 100 žandarmitw i 2 regimenty wijska, szczo by jeho oboronyła.

Ja muszu wyskazaty žal, szczo partyja Dudykewyčza wyjšła z toji sali. My tutky wsi Rusyny — ja ne znaju nijakych Moskaliw, łysz Rusyniw, bez rižnyć partyjnych wynniśmo twerdo stojaty w oboroni naszych praw i ne ustupyty sia. Jak ja wže ne budu mih hraty, to bodaj budu rukamy machaw i to bude protest w imeny naszoho naroda.

личинї всьо зробить, що він там знає все і доведе до порозуміння, а тутки, де може, нищить наше шкільництво, не дає запровадити наших гімназій, а хитро висуває проти нас противників з нашого власного народа. Завсїгди всьо робить, щоби проти нас. А тутки завсїгди говорять: „Я буду завсїгди стремити, щоби до згоди і порозуміння між обома народами довести“.

To, Панове, ne є робота намісника. Нехай Бобжинський пам'ятає, що він не є польським намісником, але що він є австрійським ц. к. намісником.

І я питаю ся тутки в Соїмі, як вільно було Бобжинському зломати закон без найменшої причини, розв'язати громадську раду в Слободі золотій, де не було ані одної жалоби? Я запрашаю Вас, Панове, до Слободи золотої, подивити ся, що ся стало за 4 роки мого виїтвства. Так єсть, корчма шляхоцька стоїть з вибитими вікнами, але за то які там сунть інсттудції: Райфайзенка має за два роки 35.000 кор., є дїм епілковий, є здорова керпичя. За два літа не фасували з буджету, бо єго не мала громада. І можна так розв'язати громадську раду без найменшої причини? То вже спекуляція Бобжинського. Він знав, що тутки вїде на него Старух, а тогди скаже: „Я хтів, але що можна зробити? Такий гайдамака все розбиває“.

Нині однак всі ми, найпоследнійший між нами, є свідомим горожанином. І чи управа є в тих руках чи в тамтих, зробіть ся всьо то, що Старух скаже.

Ви кличите, щобиśмо зложили оружє. Але чи бачив деєь Екс. Абрамавич, щоби одна лиш сторона зложила оружє, а друга ні. Ви заступуете против нас систему. Але руский парід сам собою управлати хоче і буде. Ти цвїркани п. Цецького, що „ruski naród stoi przy nas“, то вже не є, вже минуло і не верне ся. Я запрашаю п. Цецького до мого бережанського повіта, але нехай єму п. Бобжинський вже відразу дасть 100 жандармів і два реґіменти війська, щоби єго оборонили.

Я мушу висказати жал, що партія Дудикевича виїшла з тої салї. Ми тутки всі Русини — я не знаю ніяких Москалів, лиш Русинів, без ріжниць партійних виниśмо twerdo стояти в оборонї наших прав і не уступити ся. Як я вже не буду між грата, то бодаї буду руками махав і то буде протест в імени

50 lit my Was prosyły, ale Wy były głuchi. A jak Wam przyjemna muzyka nasza, to słuchajcie.

(P. Skwarko. Ne łysze muzyka!)

Wy ne budete tak dalsze prowodyty, ja Wam ruczu, Wy musyte ustupyty. A koły Wy ne schozete, my budemo maty Wasz narid, kotryj pide za namy, a za Wamy pide łysz kilka chruniw, ale wsi ynszi budut' z namy.

(P. Skwarko. Majete satysfakcyju krowawi wybory naj budut').

Jesły dijsno dumajete, jesły Namistnyk dijsnyj je polityk, jesły Ekscelencyja Marszałok Badeni, kotroho narid ruskyj poważaje, ale jeho teperiszne postupowanie ne je widpowidne i nas prowokuje. Koły na persze zasidanie postawyw porjadok dnewnyj z sороk kilka toczok, a druhe zasidanie skłykaw bez porozumienia sia z namy, to bud'te pereświdzeni, szczo my, chotiajby oden z nas tu sydiw, ne pozwołymo, szczo Wy sia rozporjadžuwały, szczo Marszałok z swojeju szlachockoju buławoju, bez porozumienia z namy, panuwaw.

Ruskyj narod wystumyt' suprotы nadużyт' szlachty, a chotiajby tu oden sydiw, to win bude maw czotyry miliony ruskoho naroda i my ne ustupymo. Musyte sia z toju hadkoju zhodyty. Koły dijsno bażajete szczaśtia swoho naroda, bo i my chozemo zhody, ne fałszywoji hry komedyji, kotru Wy hrajete. My żadajemo odnu tretu czast', narid zameszkujuczuj połowynu kraju, kotryj мае prawo do połowyny, żadaje odnu tretu czast' zastupnyctwa w Sojmi. To dla Was bohato! My ne chozemo ukorotyty Waszych praw, a Wy kažete: szczo Rusyny dašte nam. Szlachtycz prychodyt' do żebraka i żadaje myłostyni. Majete wsio w rukach, urjady, szkoły, kraj i prychodyte do takich żebrakiw, jak my i szcze zahladajete do torby. Szczo my Wam majemo daty, kołyšte wsio nam zabraly.

Dlatoho, koły Wy dijsno dumajete i sowisno uważajete, to chozemo pobaczty se po Was, przyuczit' sia do wnesenia naszoho hołowy, a Marszałok i Namistnyk naj zroblat' to, szczo u Widny skazały, a tohdy może porozuminie nastupyty.

Ja śmiju sia z toho, szczo każe Bobżyński, szczo jak win rozwiáže Sojm, to ne przyjde żaden. Ti czasy wże mynuły, i ja wam pokažu, szczo pry takich wyborach 10 або 15 kandydatiw bude na werbach wysiło, jesły schozete pofałszuwały wybory. Jesły chozete toho, jesły widważyt' sia Bo-

нашого народа. 50 літ ми Вас просили, але Ви були глухі. А як Вам приємна наша музика, то слухайте.

(Не лише музика!)

Ви не будете так дальше проводити, я вам ручу, ви мусите уступити. А коли ви не схочете, ми будемо мати ваш нарід, котрий піде за нами, а за вами піде лиш кілька хрунів, але всі інші будуть з нами.

(Маєте сатисфакцію кржаві вибори най будуть).

Если дійсно думаєте, если Намісник дійсний є політик, если Ексцеленция Маршалок Бадені, котрого руский нарід поважає, але его теперішнє поступованє не є відповіднє і нас провокує. Коли на перше засіданє поставив днєвний порядок з сорок кілька точок, а друге засіданє скликав без порозуміння ся з нами, то будьте пересьвідчені, що ми, хотяйби оден з нас ту сидів, не позволимo, щоби Ви ся розпоряджували, щоби маршалок з своєю шляхоцкою булавою без порозуміння з нами, панував.

Руский народ встипить супроти надужит' шляхти, а хотяйби ту оден сидів, то він буде мав чотири мільони руского народа і ми не уступимо. Мусите ся з тою гадкою згодити. Коли дійсно бажаєте щастя свого народа, бо і ми хочемо згоди, не фалшивої гри комедії, котру ви граєте. Ми жадаємо одну третю часть, нарід замешкующий половину краю, котрий має право до половини, жадає одну третю часть заступництва в Соїмі. То для Вас богато! Ми не хочемо укоротити ваших прав, а Ви кажете: що Русини даєте нам. Шляхтич приходить до жебрака і жадає милостині. Маєте всьо в руках, уряди, школи, край і приходите до таких жебраків як ми і ще заглядаєте до торби. Що ми маємо Вам дати, колиште всьо нам забрала.

Длятого, коли ви дійсно думаєте і совісно уважаєте, то хочемо побачити се по Вас, прилучит' ся до внесення нашого голови, а Маршалок і Намісник най зроблять то, що у Відни сказали, а тогди може порозумінє наступити.

Я сьмію ся з того, що каже Бобжиński, що як він розвиáže Соїм, то не прийде жаден. Ti часи вже минули, і я вам покажу, що при таких виборах 10 або 15 комісарів буде на вербах висіло, если схочете пофалшувати вибори. Если хочете того, если відважнє

bżyński na taki wybory, to byde w koźdim seli na derewi wysity.

My jeśmo pereświdzeni, szczo na Cieńskoho ne budut' hołosuwały, ałe tohdy musyte poczute naszu borbu, a koły choczeće ohnia, proływu bratnioji krowy, to budete wydyły. My toho ne chcemo, my z polskym chłopom żyły spokijno i my razem robły pańszczynu, wam szlachta. Ałe teper musyt' pryjty tu polskij i ruskyj robotnyk i chłop, a Wy sia musyte wstupyty.

Ja kińczu i pryłuczaju sia do wnesenia naszoho hołowy.

Marszałek. Czy żada kto głosu. (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żada zamykam dyskusję. Proszę Panów zająć miejsca.

(*Posłowie udają się na miejsca*).

Proszę panów sekretarzy o obliczenie kompletu.

(*Po obliczeniu*).

Jest posłów 93 przeto Sejm w komplecie.

Poseł Lewicki postawił wniosek, ażeby dzisiejsze posiedzenie zostało zamknięte następie zaś wyznaczone na 25. bm. Kto jest za tym wnioskiem zechce powstać. (*Mniejszość*). Wniosek upadł.

(*Posłowie ukraińscy wszczynają wrzawę biciem pulpity, świstaniem, trąbieniem, dzwonieniem, która trwa bez przerw dalej*).

Przystępujemy do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Kolbuszowej na zobowiązanie się imieniem powiatu objęcia gwarancyi oprocentowania i umorzenia części kapitału akcyjnego kolei lokalnej z Rzeszowa na Kolbuszowę do Niska, w kwocie 230.000 kor. Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos. (**alg. 921**).

Sprawod. członek Wydz. kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę na odesłanie sprawozdania tego do komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żada kto głosu? (*Nikt*) Gdy nikt głosu nie żada, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Nisku na zobowiązanie się imieniem powiatu objęcia gwarancyi oprocentowania i umorzenia części kapitału akcyjnego kolei lokalnej z Rzeszowa na Kolbuszowę do Niska w kwocie 350.000 kor. Sprawozdawca p. Onyszkiewicz ma głos (**alg. 922**).

Spraw. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę na odesłanie sprawozdania tego do komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żada kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żada, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z głównego kompleksu przysiółka Gądky ad Trzcina samoistnej gminy administracyjnej. Sprawozdawca p. Onyszkiewicz ma głos (**alg. 923**).

Spraw. członek Wydz. kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę na odesłanie sprawozdania tego do komisji gminnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żada kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żada, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie wychowania publicznego za rok 1909/10. Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos (**alg. 924**).

Sprawod. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę na odesłanie tego sprawozdania do komisji szkolnej.

ся Божинський на такі вибори, то буде в кождім селі на дереві висіти.

Ми єсьмо пересвідчені, що па Ценьского не будуть голосувати, але тогди мусите почути нашу борбу, а коли хочете огня, проливу братньої крові, то будете видіти. Ми того не хочемо, ми з польським хлопом жили спокійно і ми разом робили пацьщину, Вам шляхта. Але теper мусить прийти ту польський і руский робітник і хлоп, а ви ся мусите вступити.

Я кіньчу і прилучаю ся до внесеня нашого голови.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji nauczycieli i nauczycielek, tudzież wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, przyznanie, względnie podwyższenie emerytury, pensji wdowiej, dodatków pięcioletnich i t. p. Sprawozdawca p. Onyszkiewicz ma głos. (**alg. 925**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji szkolnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków fundacyi Stanisława hr. Skarbka za rok 1909. Sprawozdawca p. Onyszkiewicz ma głos (**alg. 926**).

Sprawozd. członek Wydz. kraj p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych. Sprawozdawca p. Jahl ma głos (**alg. 927**).

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Jahl**. Wnoszę na odesłanie sprawozdania tego do komisji górniczej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o preliminarzu funduszu propinacyjnego na rok 1912. Sprawozdawca p. Jahl ma głos (**alg. 928**).

Sprawozdawca, członek Wydziału krajowego p. **Jahl**. Wnoszę na odesłanie sprawozdania tego do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie prośby Towarzystwa budowy tanich mieszkań dla urzędników Wydziału krajowego o wyjednanie funduszków na kupno gruntów pod budowę. Sprawozdawca p. Jahl ma głos (**alg. 929**).

Sprawozdawca, członek Wydziału krajowego p. **Jahl**. Wnoszę na odesłanie sprawozdania tego do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności, odnoszących się do podniesienia hodowli bydła w r. 1910. Sprawozdawca p. Pilat ma głos (**alg. 930**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej wyższej szkole lasowej we Lwowie za rok 1910/11. Sprawozdawca p. Pilat ma głos (**alg. 931**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych zakładach naukowych rolniczych w Dublinach i o krajowych stacyach doświadczalnych rolniczych w Dublinach i we Lwowie. Sprawozd. poseł Pilat ma głos (alg. 932).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o niższych szkołach rolniczych. Sprawozd. p. Pilat ma głos (alg. 933).

Sprawozd. członek Wydziału krajowego p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zarządzie krajowym składem publicznym, połączonym ze składem wolnym w Krakowie. Sprawozdawca p. Pilat ma głos (alg. 934).

Spraw. członek Wydz. kraj. p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o szkole ogrodniczej w Tarnowie, na Wulce kapitańskiej, o Zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach i o popieraniu sadownictwa w kraju za rok 1910/11. Sprawozd. p. Pilat ma głos (alg. 935).

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Pilat**. Wnoszę na odesłanie sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wykształcenia kobiet w zakresie gospodarstwa wiejskiego i domowego. Sprawozdawca p. Pilat ma głos (alg. 936).

Sprawozdawca, członek Wydziału krajowego p. **Pilat**. Wnoszę na odesłanie sprawozdania tego do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym dozorców drenarskich. Sprawozdawca p. Pilat ma głos (alg. 937).

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o włościach rentowych. Sprawozdawca p. Pilat ma głos (alg. 938).

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji dla reform agrarnych.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie operacji agrarnych. Sprawozdawca p. Pilat ma głos (alg. 939).

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji dla reform agrarnych.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu. (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym
Sprawozdawca p. Pilat ma głos (alg. 940).

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji bankowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu. (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia gwarancji kraju dla emisji obligacji kolejowych i zmiany statutu Banku krajowego. Sprawozdawca p. Pilat ma głos (alg. 941).

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie sprawozdania tego do komisji bankowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej Centralnej Kasie dla spółek rolniczych. Sprawozdawca p. Pilat ma głos (alg. 942).

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji bankowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o czynnościach krajowego Patronatu Spółek oszczędności i pożyczek oraz innych spółek rolniczych. Sprawozdawca p. Pilat ma głos (alg. 943).

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji bankowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności w zakresie publicznego pośrednictwa pracy za II. półrocze 1910 i I. półrocze 1911 roku. Sprawozdawca p. Dąbski ma głos (alg. 944).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Dąbski**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie regulacji plac lekarzy pomocniczych krajowego szpitala powszechnego we Lwowie i św. Łazarza w Krakowie. Sprawozdawca p. Bernadzikowski ma głos (alg. 945).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Bernadzikowski**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji budżetowej do załatwienia w porozumieniu z komisją sanitarną.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o postępie budowy zakładu dla umysłowo i nerwowo chorych w Kobierzynie. Sprawozdawca p. Bernadzikowski ma głos (alg. 946).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Bernadzikowski**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji sanitarnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zamierzonych rekonstrukcji w szpitalu św. Łazarza w Krakowie. Sprawozdawca p. Bernadzikowski ma głos (alg. 947).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Bernadzikowski**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji budżetowej celem załatwienia w porozumieniu z komisją sanitarną.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zaprowadzeniu w krajowym Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie oświetlenia elektrycznego i własnego wodociągu. Sprawozdawca p. Bernadzikowski ma głos (**alg. 948**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Bernadzikowski**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji budżetowej do załatwienia w porozumieniu z komisją sanitarną.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia posady drugiego krajowego inspektora szpitali. Sprawozdawca p. Bernadzikowski ma głos (**alg. 949**).

Spraw. członek Wydziału kraj. p. **Bernadzikowski**. Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie rozszerzenia szpitala powszechnego w Drohobyczu. Sprawozdawca p. Bernadzikowski ma głos. (**alg. 950**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Bernadzikowski**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji sanitarnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia i odbudowy szpitala powszechnego w Podhajcach. Sprawozdawca p. Bernadzikowski ma głos (**alg. 951**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Bernadzikowski**. Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji sanitarnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Teraz przystępujemy do wyborów uzupełniających do komisyj. Jeżeli się nikt temu nie sprzeciwi, mam zamiar oprócz tych wyborów uzupełniających umieszczonych na porządku dziennym, jeszcze następujące wybory uzupełniające przeprowadzić, co do których kancelarya sejmowa otrzymała propozycje a mianowicie: wybór jednego członka do komisji podatkowej w miejsce p. Milewskiego i wybór jednego członka do komisji szkolnej w miejsce p. Rayskiego. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Wobec tego, że nikt się temu nie sprzeciwia przystępujemy do wyborów uzupełniających do komisji:

administracyjnej (w miejsce p. Starzyńskiego),

budżetowej (w miejsce pp. Kozłowskiego, Milewskiego, Starzyńskiego i Battaglii),

drogowej (w miejsce śp. Czecha),

gminnej (w miejsce p. Starzyńskiego),

gospodarstwa krajowego (w miejsce śp. Bryczyńskiego),

górnictwej (w miejsce rektora Witkowskiego),

kolejowej (w miejsce śp. Czecha),

petycyjnej (w miejsce śp. ks. Stojalskiego),

podatkowej (w miejsce pp. Pastora, Kolischera i Milewskiego),

prawniczej (w miejsce p. Czajkowskiego Władysława Wiktora),

przemysłowej (w miejsce p. Milewskiego),

reform agrarnych (w miejsce śp. Bryczyńskiego i śp. Czecha),

reformy wyborczej (w miejsce p. Milewskiego na członka komisji i w miejsce p. Leszka Cieńskiego na zastępcę),

szkolnej (w miejsce p. Rayskiego).

Do komisji skrutacyjnej zapraszam pp.: Ptaka, Rittla, Halbana, Styłę, Wrześniowskiego i Krynickiego.

Proszę pp. posłów głosować przez oddawanie kartek do wszystkich komisji łącznie. (*Posłowie oddają kartki. Po oddaniu kartek*). Głosowanie skończone.

Proszę Panów przeprowadzić skrutynium. Tymczasem przystępujemy do załatwienia zgłoszonych wniosków nagłych. Przedewszystkiem jest wniosek nagły pp. Lea, Rutowskiego, Bandrowskiego i tow. w sprawie regulacji płac nauczycieli ludowych, względnie przyznania na rok 1912 jednorazowej zapomogi drożyznianej. Celem uzasadnienia nagłości ma głos p. Leo.

P. **Leo**. Wysoki Sejmie!

Z powodów, które są przez cały kraj uznane oddawna — sprawa regulacji płac nauczycielskich jest rzeczą nagłą i konieczną. Nie potrzebuję więc bliżej motywować ani nagłości, ani meritum sprawy — i upraszam Wys. Izbę o przekazanie mego wniosku do komisji szkolnej do załatwienia w porozumieniu z komisją budżetową.

Marszałek. Rozprawa nad nagłością otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje nagłość, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Co do meritum czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto jest za odesłaniem tego wniosku do komisji szkolnej do załatwienia w porozumieniu z komisją budżetową, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Uchwalono.

Następuje wniosek nagły pp. Michałowskiego i tow. w sprawie nałożenia krajowego dodatku do podatku państwowego od spirytusu celem podwyższenia płac i emerytur nauczycieli. Dla uzasadnienia nagłości ma głos p. Michałowski.

P. **Michałowski**. Wysoka Izbo!

Mam motywować wniosek, który właściwie uzasadnienia nie potrzebuje, gdyż cały ogół naszego społeczeństwa, a więc także i Wysoka Izba ze sprawą podwyższenia płac nauczycielom ludowym dokładnie jest obznajomiona, tak że obecnie oczekuje się tylko tej chwili, kiedy słusznym żądaniom nauczycieli stanie się zadość.

Od całego szeregu lat domagają się nauczyciele ludowi rok rocznie podwyższenia swych poborów służbowych i regulacji swych stosunków prawnych. Że żądania nauczycieli miały słuszną podstawę, to najlepszym tego dowodem jest ta okoliczność, że Wysoka Izba rok rocznie podwyższała nieznacznie płace nauczycieli a ostatnia regulacja płac objęta jest ustawą z dnia 25/5 1907.

Wszystkie te jednak podwyższenia płac jakkolwiek sięgały w krocie co do wydatku, to jednak sumy te rozdrobione na tę olbrzymią rzeszę nauczycieli — nie mogły ich zadowolić — gdyż nie poprawiały wcale ich opłakanej doli i dlatego to żądania nauczycieli o wymierzenie im stosownego utrzymania nie ustawały, ale owszem z każdym rokiem się wzmagaly.

I nie w tem dziwnego, kto pracuje ciężko i szczerze, kto oddaje największe usługi krajowi, wychowując obywateli tego kraju, ma prawo domagać się, by ten kraj dostarczył mu środków utrzymania. Dotychczasowe płace nauczycieli, w obecnych stosunkach, są zbyt niskie, a wogóle system klasowy tych płac jest nieodpowiedni i nauczycieli krzywdzący.

Jeżeli przeto poziom naszej szkoły ludowej niema się coraz więcej cofać, musi kraj wyczerpać wszystkie siły, aby do służby nauczycielskiej w szkołach ludowych garnęły się jednostki dzielne, dobór nauczycieli był jak najlepszy.

Z tego powodu nie powinien kraj płacić swych nauczycieli gorzej, niż państwo płaci swych urzędników z takim samym stopniem wykształcenia.

Dzisiaj sprawa podwyższenia płac i emerytur nauczycieli stała się aktualną, nagłą, konieczną i nie cierpiącą zwłoki, dziś nie można już odraczać lub łatać paliatywnymi środkami tej sprawy — zwłaszcza gdy z powodu panującej niebywałej drożyzny — rząd centralny — państwo podwyższyło wszystkim swym funkcyjnarjom płace — a to samo uczyniły wszystkie instytucje autonomiczne i finansowe.

Czyżby tylko nauczyciele jedni mieli być skazani na głód i nędzę? Jestem o tem przekonany, że Wysoki Sejm nie opuści w tej osobliwie obecnej chwili tych skromnych, uczciwych pracowników, od których przyszłość kraju zależy, jednak bis dat, qui cito dat — tu nie można zwlekać, bo głód złym jest doradcą — tu należy sprawą tą szczerze i bez zwłocznie się zająć.

Wiem o tem dobrze, że uchwalanie podwyższenia płac bez zapewnienia pokrycia tego wydatku byłoby niewłaściwe, przeto we wniosku moim i mych towarzyszy podany

jest projekt uzyskania funduszków na ten cel, a mianowicie nałożenia krajowego dodatku w wysokości 40 groszy od litra czystego alkoholu. Jest to tylko projekt, nie dla wszystkich sympatyczny, ale w każdym razie praktyczniejszy, lepszy i mniej uciążliwy od nakładania nowych a znacznych dodatków krajowych.

We wniosku naszym domagamy się, aby Wysoki Sejm przy zastosowaniu wszelkich, regulaminem dozwolonych ułatwień formalnych — raczył uchwalić:

1) Wzywa się Wydział kraj., aby w przeciągu dni 14 przedłożył Sejmowi projekt ustawy kraj. o nałożeniu krajowego dodatku w wysokości 40 groszy od litra alkoholu.

2) Wzywa się Wydział kraj., aby w tym samym terminie przedłożył Sejmowi projekt ustawy o regulacji płac i emerytur nauczycieli ludowych — niemniej pensji wdów i zaopatrzeń sierot po nauczycielach ludowych — przeznaczając na te cele cały dochód w kwocie około 9 milionów K — przewidywany z powyższego dodatku krajowego — a wreszcie:

3) Wzywa się Wydział kraj., aby równocześnie w porozumieniu z Radą Szkolną krajową opracował i przedłożył Sejmowi projekt ustawy o pragmatyce nauczycielskiej.

Pod względem formalnym wnoszę na odesłanie wniosku tego do komisji szkolnej, która sprawę zechce bezzwłocznie rozpatrzyć i załatwić w porozumieniu z komisją budżetową.

Marszałek. Rozprawa otwarta nad nagłością, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje nagłość, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Pod względem formalnym jest wniosek na odesłanie tego wniosku nagłego do komisji szkolnej do załatwienia w porozumieniu z komisją budżetową.

Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje wniosek nagły p. Stapińskiego w sprawie polepszenia płac nauczycieli ludowych. Celem uzasadnienia nagłości ma głos p. Wasung w zastępstwie nieobecnego wnioskodawcy.

P. Wasung. Po wywodach moich poprzedników w przedmiocie regulacji płac nauczycieli szkół ludowych — nie mam zamiaru zabierać Wys. Izbie wiele czasu — ograniczam się tylko do prośby o poparcie nagłości naszego wniosku i o odesłanie go do komisji szkolnej do załatwienia w porozumieniu z komisją budżetową.

Marszałek. Rozprawa otwarta nad nagłością, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje nagłość, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Jest wniosek formalny na odesłanie tego wniosku nagłego do komisji szkolnej do załatwienia w porozumieniu z komisją budżetową.

Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje wniosek nagły pp. Wasunga, Bandrowskiego i tow. w sprawie upaństwowienia gimnazjum i seminarium nauczycielskiego w Białej.

Do uzasadnienia nagłości ma głos p. Wasung.

P. Wasung. Wysoki Sejmie!

Sprawa, o której mam mówić, jest całemu krajowi znana; była też przedmiotem dyskusji w parlamencie wiedeńskim — i dlatego nie chcąc zabierać Wys. Sejmowi czasu, nie będę wdawał się w szersze motywowanie i upraszam o przyjęcie nagłości naszego wniosku.

Marszałek. Rozprawa nad nagłością otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje nagłość, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Głos ma p. Wasung.

P. Wasung. Wnoszę odesłanie naszego wniosku do komisji szkolnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Proszę p. sprawozdawcę komisji skrutacyjnej o ogłoszenie wyniku skrutynium z wyborów uzupełniających do poszczególnych komisji. Głos ma sprawozdawca p. Halban.

P. Halban. Wysoki Sejmie!

(Głosowało 80 posłów. Absolutna większość 41 głosów.)

Otrzymali po 80 głosów na członka:

- do komisji administracyjnej: p. Starzyński;
- ” ” budżetowej: pp. Badeni St. H., Cieński Tadeusz, Loewenstein i Starzyński;
- ” ” drogowej: p. Konopka;
- ” ” gminnej: p. Starzyński;
- ” ” gospodarstwa krajowego: p. Baworowski;
- ” ” górniczej: członek Sejmu rektor Szaynocha;
- ” ” kolejowej: p. Starowieyski;
- ” ” petycyjnej: p. Marszałkowicz;
- ” ” podatkowej: pp. Battaglia, Korytowski Juliusz i Loewenstein;
- ” ” prawniczej: p. Laskowski;
- ” ” przemysłowej: p. Czaykowski;
- ” ” reform agrarnych: pp. Szaynocha i Vivien;
- ” ” reformy wyborczej na członka p. Krzeczunowicz, na zastępcę członka p. Obertyński;
- ” ” szkolnej: na członka p. German.

Marszałek. Ci zatem Panowie zostali wybrani członkami, wzgl. zastępcami członka, odnośnych komisji.

Porządek dzienny wyczerpany. Mam zamiar posiedzenie zamknąć.

Następne posiedzenie odbędzie się w czwartek dnia 25. stycznia 1912 o godzinie 11 przedpołudniem. Porządek dzienny zostanie Panom w drodze pisemnej doręczony.

(Wrzawa, świsty, dzwonienie etc. ustają).

Koniec posiedzenia o godzinie 1 min. 7 po południu.

